

W

nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 1(69) Styczeń 2017

Walne Zgromadzenie IRWŁ

- o sytuacji w rolnictwie

str. 8

Sprzedaż żywności

- nowe uwarunkowania prawne dla rolnika

str. 9

Grypa ptaków

- aktualne zagrożenie

str. 12-13

Spis treści

Aktualności

Ministerstwo odpowiada

.....str. 4

Materiał siewny

.....str. 5

Składki na ubezpieczenie

.....str. 5

Pozaapteczny obrót lekami

.....str. 5

Działania izby rolniczej

.....str. 6

Prawnik radzi

Nowe zasady wycinki

.....str. 7

Temat numeru

Walne Zgromadzenie IRWŁ

.....str. 8

Sprzedaż żywności przez rolnika

.....str. 9

Dobre praktyki w rolnictwie

OWIES - wczesne siewy

.....str. 10

Problem ze znakowaniem świń

.....str. 11

Crypa ptaków

.....str. 12 - 13

Ubezpieczajmy się u siebie

Pakiet „Bezpieczna Zagroda”

.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Owoce egzotyczne

.....str. 15

Smaki i pasje z regionu

Stowarzyszenie Kobiet

w Konarzewie

.....str. 16

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja:

Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama

Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce: IRWŁ. Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść tekstów i reklam dostarczonych przez instytucje współpracujące.

Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie prawo ich skracania, redagowania i umieszczania na stronie www.izbarolnicza.lodz.pl

Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca: SAM-ROL Sp. z o. o.,
ul. Północna 27/29, 91 – 420 Łódź,
tel. 42 632 70 21

Projekty i druk:
www.tagraf.pl

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego

ul. Północna 27/29 91-420 Łódź

tel. 42 632- 70- 21 fax 42 632-70-31

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

BIURA POWIATOWE

Powiat	Przewodniczący / Delegat	Adres biura	Telefon
Belchatów	Janusz Frydrychowski Marcin Śmiałkowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Belchatów, pokój nr. 9	511 124 504
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny, ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510-474-851
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	ul. Podrzeczna 18, pok.117 siedziba BGŻ, 99-300 Kutno	510-474-825
Łask	Bronisław Węglewski Marek Krawczyk	ul. Narutowicza 17 98-100 Łask	510-474-871
Łęczyca	Małgorzata Gabryelczak Dariusz Kowalczyk	ul. Przedrynek 2, parter 99-100 Łęczyca	510-474-725
Łowicz	Jan Znyk Donata Wrona	ul. Starościńska 1, pok. 213 99-400 Łowicz	510-474-800
Łódź-Wschód	Jan Woźniak Bogdan Salata	UG w Andrespolu ul. Rokicińska 126 95-020	510-474-874
Opoczno	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	ul. Kowalskiego 2 26-300 Opoczno	510-474-870
Pabianice	Czesław Dzierżawski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510-474-865
Pajęczno	Jacek Koziński Łukasz Wojtaszczyk	ul. 1 Maja 13/ 15, pok. nr 14 98-330 Pajęczno	510-474-813
Piotrków Tryb.	Tomasz Kowalski Bogdan Pietrykowski	Starostwo Powiatowe, Al. 3-go Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510-474-861
Poddębice	Ewa Bednarek Mariusz Gortat	GS Samopomoc Chłopska, ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510-474-725
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6, 97-500 Radomsko, pok. nr 210	510-474-801
Rawa Maz.	Mariusz Cheba Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5, pok. 58, 96-200 Rawa Maz.	510-474-850
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	ul. POW 30, 98-200 Sieradz	511 124 538
Skierniewice	Andrzej Kowara Jacek Ossowicz	ul. Jagiellońska 32 96-100 Skierniewice	510-474-841
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Ewa Sygitowicz	ul. Św. Antoniego 41 pok. nr 20, 97-200 Tomaszów Maz.	510-474-862
Wieluń	Józef Stępień Krzysztof Wróbel	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510-474-804
Wieruszów	Jerzy Karsznia Ryszard Starek	ul. Ludwika Waryńskiego 8, 98-400 Wieruszów	510-474-804
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Jan Nowak	ul. Ceramiczna 10, 98-220 Zduńska Wola	510-474-793
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24, 95-100 Zgierz	510-474-738

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH

T U W

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biurowo Regionalne w Łodzi	91-342 Łódź, ul. Swojska 4, lodz@tuw.pl	42/640-68-53 42/640-68-54
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski, Al. 3 Maja 33, piotrkowtrybunalski@tuw.pl	44/649-69-29 44/649-69 80
Oddział w Belchatowie	97-400 Belchatów, ul. Wojska Polskiego 27A, belchatow@tuw.pl	44/633-01-03
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice, ul. Senatorska 25 skierniewice@tuw.pl	46/832-30-00 46/832-36-49
Filia w Łowiczu	99-400 Łowicz, ul. Przyrynek 16, lowicz@tuw.pl	46/837-00-79
Oddział w Kutnie	99-300 Kutno, ul. Zduńska 9, kutno@tuw.pl	24/254-17-00
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, Rynek 19, sieradz@tuw.pl	43/822-33-99 fax:822-38-68
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8, leczyca@tuw.pl	24/721-01-61
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4 radomsko@tuw.pl	44/683-51-05 44/683-21-27

Rada Powiatowa Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Pajęcznie

Powiat pajęczański położony jest w południowej części województwa łódzkiego, na pograniczu Wyżyny Małopolskiej i Niziny Wielkopolskiej, na północnej krawędzi Jury Krakowsko-Częstochowskiej. Obszar powiatu pajęczańskiego stanowi formę przejściową z wyżynnej na południu, po niziną w północnej części. Powiat tworzy osiem gmin, w tym dwie gminy miejsko-wiejskie: Pajęczno z siedzibą Starostwa oraz Działoszyn i sześć gmin wiejskich: Siemkowice, Kielczygłów, Rząśnia, Sulmierzyce, Strzelce Wielkie, Nowa Brzeźnica. Obszar powiatu o powierzchni 804 km² zamieszkuje ponad 52 720 osób, pod względem ilości mieszkańców zajmuje w województwie łódzkim 16 lokatę.

Powiat ma charakter rolniczo-przemysłowy i leśny. Użytki rolne zajmują 68,05%, a lasy 23,9% ogólnej powierzchni powiatu. Wśród użytków rolnych dominują grunty orne – 67%. Tradycje uwarunkowane historycznie i środowiskowo wpłynęły na produkcyjny charakter powiatu, z przewagą funkcji rolniczej. Przeważają gleby o niskiej klasie bonitacyjnej, głównie gleby bielcowe i brunatne. Negatywną cechą tych gleb jest słabe lub okresowe uwilgocenie oraz stosunkowo duża kwasowość. Jednakże stosowanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych może podnieść efektywność plonowania płodów rolnych. Na uwagę zasługuje fakt, iż grunty dodatkowo narażone są na negatywne oddziaływania leja depresyjnego spowodowanego eksploatacją złóż węgla brunatnego z odkrywką Bełchatów i Szczerców.

W produkcji roślinnej od dawna dominują zboża (żyto) i ziemniaki, a w ostatnich latach także rzepak. Powiat pajęczański jest nadal krajowym potentatem w zakresie uprawy chrzanu, marchwi i pietruszki. To właśnie z naszego terenu wywodzi się najlepszy produkt - chrzan nadwarciański po staropolsku – wpisany na Listę Produktów Tradycyjnych w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W powiecie działa 50 przetwórci owocowo – warzywnych.

W produkcji zwierzęcej dominuje hodowla trzody chlewnej i bydła mlecznego. Odbiorcą mleka jest Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Pajęcznie, która skupuje mleko także z terenów ościennych powiatów. Na terenie powiatu działa 11 ubojni bydła i trzody chlewnej oraz jedna mięsa białego. Charakteru rolniczego nadają prężnie działające: Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Sulmierzycach, Bogumiłowicach i Chorzenicach. Działalność prowadzą podmioty wytwarzające materiał siewny: Firma Nasienna Produkcyjno - Handlowa „Poligrass” w Trębaczewie, Oddział Centrali Nasiennej „KALNAS” w Działoszynie i Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Chorzenicach. W strukturze geologicznej znajdują się utwory jurajskie oraz trzecio- i czwartorzędowe. Występuje wiele udokumentowanych złóż surowców mineralnych, zarówno eksploatowanych, jak i tych o charakterze perspektywicznym. Największe znaczenie gospodarcze ma wydobywanie wapieni przez Cementownię Warta S.A., krajowego lidera produkcji cementu.

Rada Powiatowa Izby Rolniczej Województwa Powiatu Pajęczańskiego liczy 16 członków: **Gmina Nowa Brzeźnica** – Jacek Koziński (Przewodniczący Rady), Aleksandra Zięba, **Gmina i Miasto Pajęczno** – Katarzyna Bednarska, Dariusz Tokarski, **Gmina i Miasto Działoszyn** – Jan Madej, **Łukasz Wojtaszczyk** (delegat na Walne Zgromadzenie IRWŁ), **Gmina Siemkowice** – Andrzej Błasiak, Jarosław Gasięcki,

Gmina Kielczygłów – Ireneusz Bednarek, Krzysztof Brzezowski, **Gmina Rząśnia** – Paweł Sikora, Jacek Jaworski, **Gmina Sulmierzyce** – Danuta Trajdos, Dariusz Boroń, **Gmina Strzelce Wielkie** – Józef Perczak, Wiesław Borowiec. Rada Powiatowa Izby wykonuje zadania o charakterze opiniodawczo-doradczym. Do jej zadań należy:

- sporządzenie analiz i opinii,
- przedstawienie wniosków oraz dokonywanie ocen z zakresu rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych i przedstawienie ich Zarządowi Izby,
- wydawania opinii w sprawach zgłoszonych przez Zarząd lub Walne Zgromadzenie,
- realizacja innych obowiązków określonych w Statucie Izby.

Na posiedzenia Rady zapraszani są przedstawiciele instytucji, z którymi prowadzona jest ścisła współpraca, to m.in. ARiMR BP w Pajęcznie, OT ARR, ANR, KRUS, WIORIN - Oddział w Pajęcznie, ODR, PIW w Wieluniu, Starostwo Powiatowe i samorządy gminne oraz wszelkie organizacje działające na rzecz rolnictwa. Ponadto organizowane są szkolenia, konferencje mające na celu pogłębienie wiedzy rolników na tematy związane z funkcjonowaniem polskiego rolnictwa w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. Ogromnym zainteresowaniem cieszyło się szkolenie: „Nadzwyczajne wsparcie w sektorze mleka i wieprzowiny” i „Dopłaty do materiału siewnego”, zorganizowane we współpracy OT ARR w Łodzi. Dużym udogodnieniem dla rolników była możliwość złożenia na miejscu wniosków oraz uzyskania informacji w zakresie procedury otrzymania wsparcia finansowego na rok 2016. Biuro Powiatowe IRWŁ w Pajęcznie służy rolnikom pomocą w wypełnianiu wniosków obszarowych i o dopłatę do kwalifikowanego materiału siewnego. Corocznie współorganizowany jest letni i zimowy wypoczynek dla dzieci rolników podlegających ubezpieczeniu w KRUS.

Zapraszamy do Biura Powiatowego IRWŁ w Pajęcznie: poniedziałek - wtorek od 8:00 do 15:00, środa od 8:00 do 14:00, przy ul. 1 Maja 13/15, 98-330 Pajęczno, tel. 510-474-813, e-mail: bppajeczno@izbarolnicza.pl.

Irena Biecuszek

Specjalista ds. obszarów wiejskich i obsługi Rady Powiatowej

Szanowni Państwo,

10 grudnia 2016 roku odbyło się IV w V kadencji Walne Zgromadzenie IRWŁ na którym przedstawiciele rolników z całego województwa dyskutowali o aktualnej sytuacji w rolnictwie. Podjęto wnioski z którymi można zapoznać się w artykule na stronie 8 naszego miesięcznika. Wnioski te zostały wysłane do Krajowej Rady Izb Rolniczych, Wojewody Łódzkiego i do Ministerstwa Rolnictwa w celu realizacji.

Od 1 stycznia 2017 roku weszło w życie szereg przepisów wprowadzających bezpośrednią sprzedaż od rolnika przetworzonych produktów roślinnych i zwierzęcych. To ogromna szansa dla naszych rodzinnych gospodarstw, to odpowiedź na apele rolników o zapewnienie im równych szans, w zakresie sprzedaży ich produktów, z innymi rolnikami z UE. Ustawa wprowadza pojęcie rolniczego handlu detalicznego, którego nie było do tej pory na gruncie prawa polskiego. O nowych przepisach i nowych możliwościach możecie przeczytać Państwo w artykule na stronie 9, styczniowego wydania *W NOWEJ ROLI*.

Już 19 lutego br. rozpoczyna się kolejna edycja Targów Ferma. Jak co roku zapraszamy Państwa na interesujące konferencje w ramach „Forum Hodowli Bydła – Produkcja Mleka i Żywca Wołowego”, „Forum Hodowli Trzody Chlewnej” oraz „Forum Hodowli Drobiu”. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego kolejny raz zaangażowała się w to przedsięwzięcie i organizuje wraz z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi debatę rolniczą zatytułowaną „Współczesne rolnictwo – problemy i wyzwania w produkcji zwierzęcej?”. Serdecznie Państwa zapraszamy do dyskusji w debacie i udziału w Targach Ferma.

Dromis Tarc Wągleskiej

Prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

Wnioski i postulaty IRWŁ do ministerstwa rolnictwa

Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski otrzymał zestaw dokumentów z MRiRW, będących odpowiedzią na wnioski i postulaty dotyczące problemów polskiego rolnictwa, które Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego zgłaszała do Ministra Krzysztofa Jurgieła. Zostały one zarejestrowane jako zadania o numerach: 673, 676, 677, 678, 680, 681, 684, 790, 791, 792. Kopie kart, dołączone w wersji elektronicznej (dostępne na stronie www.izbarolnicza.lodz.pl), zawierają informacje na temat sposobu rozpatrzenia wniosków i postulatów. W piśmie przewodnim do Prezesa Bronisława Węglewskiego, Minister Krzysztof Jurgiel zapewnił, że propozycje IRWŁ są na bieżąco wykorzystywane w pracach legislacyjnych i programowych Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Karta zadania nr 678 Do wniosku numer 110

Zamknięte

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego

(nazwa wnioskodawcy)

1. Właściciel zadania

Ewa Lech / Departament Hodowli i Ochrony Roślin / Wojciech Haldas

(Minister/Departament/Naczelnik)

2. Obszar

Konkurencyjność rolnictwa i gospodarki żywnościowej oraz bezpieczeństwo żywności.

3. Cel i rządu - nr 02.

Zwiększenie konkurencyjności gospodarki rolno-żywnościowej.

4. Cel II rządu - nr 02.02.

Wzrost efektywności ekonomicznej i produktywności gospodarki rolno-żywnościowej.

5. Zadanie - nr 02.02.10.

Zwiększenie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej.

6. Opis zadania

Przywrócenie wysokości dopłat z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany sprzed 22.04.2015 r.

(zgodnie z pismem wnioskodawcy)

7. Opis stanu istniejącego dotyczącego sprawy/zadania

Mechanizm dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornyc obsianych lub osadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany został wprowadzony w 2007 r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2012 r. Nr 231, poz. 633, z późn. zm.). Celem mechanizmu jest poprawa jakości produktów rolnych poprzez zwiększenie stosowania materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany. W pierwszym roku udzielenia dopłat (2007 r.) rolnicy złożyli ok. 18,5 tys. wniosków, obejmujących powierzchnię 300 tys. ha, natomiast w 2015 r. już 78,8 tys. wniosków obejmujących powierzchnię 1174,3 tys. ha.

W latach 2007 – 2015 rolnicy podejmując decyzję o zakupie materiału siewnego mogli kalkulować koszty wykonania zasiewów znając wysokość stawek dopłat, które będą im przysługiwać. Stawki

dopłat były określone w przepisach w sprawie stawek dopłat do 1 ha powierzchni gruntów ornyc obsianych lub osadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany i wynosiły odpowiednio (od dnia 1 stycznia 2008 r. do 21 kwietnia 2015 r.) 100 zł – w przypadku zbóż i mieszanek zbożowych (oraz mieszanek pastewnych od roku 2010), 160 zł – w przypadku roślin strączkowych, 500 zł – w przypadku ziemniaków.

W ustawie budżetowej na 2015 r. zaplanowano środki na realizację mechanizmu dopłat w wysokości 99 469 tys. zł. Mając na uwadze założenia budżetu oraz fakt, że w 2014 r. na dopłaty do powierzchni obsianej lub osadzonej materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany wydano prawie 120 mln zł, w 2015 r. zostało przygotowane rozporządzenie, w którym ustalono stawki niższe o ok. 20% (80 zł – w przypadku zbóż i mieszanek zbożowych i pastewnych, 130 zł – w przypadku roślin strączkowych; 400 zł – w przypadku ziemniaków), które miały zapewnić wypłatę dopłat wszystkim wnioskującym rolnikom. Pomimo, że niższe stawki obowiązywały od 22 kwietnia 2015 r., w celu pełnego pokrycia kosztów dopłat konieczne było wygospodarowanie dodatkowych środków w wysokości 17 620 tys. zł.

Biorąc pod uwagę roczny budżet na dopłaty do powierzchni obsianej lub osadzonej materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany w wysokości ok. 100 mln zł oraz stale wzrastające zainteresowanie rolników tymi dopłatami, na wniosek Ministra Finansów, w ustawie z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1419), opracowano rozwiązanie polegające na corocznym określaniu stawek dopłat na podstawie wielkości środków zaplanowanych w ustawie budżetowej na ten cel i całkowitej wnioskowanej powierzchni. Rozporządzenie Rady Ministrów określające wysokość tych stawek wydawane będzie po zakończeniu składania wniosków (do dnia 30 września danego roku). Nowe rozwiązanie obowiązuje od 2016 r. i obejmie rolników, którzy zakupili materiał siewny jesienią 2015 r. oraz zakupili materiał siewny wiosną 2016 r. Wnioski będą przyjmowane przez Agencję Rynku Rolnego w okresie od 15 stycznia do 25 czerwca 2016 r. Wprowadzone rozwiązanie pozwala na udzielenie dopłat wszystkim wnioskodawcom niezależnie od zaplanowanej w ustawie budżetowej na dany rok kwoty i wnioskowanej powierzchni. Zgodnie z projektem ustawy budżetowej na 2016 r. przewiduje się przeznaczenie na dopłaty 90 604 tys. zł.

Niezależnie od powyższego, Minister Finansów powołał Komitet Sterujący do spraw przeglądu wydatków publicznych w obszarze dopłat do powierzchni gruntów rolnych obsianych lub osadzonych materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany oraz grupę roboczą, która przeprowadzi przegląd wydatków z udziałem przedstawicieli resortu rolnictwa.

8a. Ocena wewnętrzna proponowanych działań (departamenty, jednostki podległe i nadzorowane)

Sprawa realizacji dopłat do powierzchni obsianej lub osadzonej materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany w 2016 r. była rozpatrywana przez Kierownictwo resortu rolnictwa. Obecnie MRiRW wnioskuje przy konstruowaniu budżetu państwa na 2017 r. o zwiększenie dopłat do materiału siewnego. Dalsze rozstrzygnięcia w tej sprawie związane są z pracami nad ustawą budżetową.

8b. Ocena zewnętrzna proponowanych działań (organizacje pracujące na rzecz rolnictwa)

W dniu 11 grudnia 2015 r. do Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin wpłynęło pismo zatytułowane „Apel Polskiego Związku Producentów Roślin Zbożowych do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o

zwiększenie wsparcia rolników w zakresie dopłat do zakupu kwalifikowanego materiału siewnego”. W piśmie tym Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych (PZPRZ) wnioskował o przywrócenie stawek dopłat do powierzchni obsianej lub osadzonej materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany do poziomu obowiązującego w 2014 r. tj. 100 zł/ha dla zbóż, 160 zł/ha dla roślin strączkowych i 500 zł/ha dla ziemniaków. PZPRZ wnioskował również o objęcie dopłatami gatunków: kukurydza, rzepak i słonecznik - ze względu na straty spowodowane tegoroczną suszą. W dniu 4 stycznia 2016 r. wpłynęło pismo Krajowej Rady Izb Rolniczych, w którym Krajowa Rada wnioskowała o przywrócenie dotychczasowych zasad udzielania dopłat do powierzchni obsianej lub osadzonej materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany. Ponadto, w latach ubiegłych, różne organizacje działające na rzecz rolnictwa wielokrotnie zwracały się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskami o podniesienie stawek dopłat oraz o rozszerzenie listy gatunków, w przypadku których stosowanie kwalifikowanego materiału siewnego może być objęte dopłatą.

9. Proponowane rozwiązania

Postulat został uwzględniony w pracach nad budżetem państwa na 2017 r. Przywrócenie obowiązujących do 2015 r. stawek oraz zasad udzielania dopłat uzależnione jest od zapewnienia w ustawie budżetowej odpowiednich środków finansowych.

10. Skutki finansowe, źródła finansowania

W przypadku przywrócenia stawek dopłat: zboża – 100 zł, rośliny strączkowe – 160 zł, ziemniak – 500 zł należałoby corocznie zapewnić w budżecie środki w wysokości ok. 130 mln zł (zakładając utrzymanie takiej samej powierzchni objętej dopłatami jak w 2015 r.), natomiast w przypadku rozszerzenia listy gatunków objętych dopłatami roczny budżet na realizację mechanizmu dopłat powinien wynosić ok. 300 mln zł.

Biorąc pod uwagę, że w ostatnich kilku latach następował systematyczny wzrost powierzchni objętej dopłatami o ok. 10% kwota ta powinna być zwiększana w kolejnych latach w przypadku wzrostu zainteresowania dopłatami.

Środki na dopłaty są każdorazowo zabezpieczone w ustawie budżetowej.

11. Niezbędne zmiany legislacyjne

Projekt	Ustawa	Ustawa budżetowa.
Nowelizacja	Ustawa	Ustawa o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych.

12. Inne uwagi (niezbędne ekspertyzy i opracowania)

Nie są wymagane na obecnym etapie.

13. Konsultacje (nazwiska i telefony osób odpowiedzialnych za zadanie)

Wojciech Haldas, Naczelnik Wydziału Hodowli Roślin i Nasiennictwa; tel. (22) 623 21 66

14. Eksperti, osoby do współpracy (dane kontaktowe)

Brak.

15. Przewidywany termin realizacji zadania

2017-03-31

16. Powód, dla którego zadanie nie może być zrealizowane w terminie wyznaczonym przez Administratora

Zależny od harmonogramu prac nad ustawą budżetową na 2017 r.

17. Inne uwagi

Brak.

Z głębokim żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci

**Ś. P.
Haliny Rogulskiej**

Delegatki Rady Powiatowej IRWŁ w latach 2011-2015

Wyrazy współczucia Rodzinie oraz Bliskim
składa
Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego
oraz Rada Powiatowa IRWŁ Powiatu Łódź – Wschód

Wyraz głębokiego współczucia
dla
Pani Aleksandry Zięby
Delegatki Rady Powiatowej
Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w Pajęcznie
z powodu śmierci
OJCA
składa Zarząd IRWŁ
oraz Członkowie Rady Powiatowej Izby Rolniczej
Województwa Łódzkiego w Pajęcznie

Materiał siewny – przyjmowanie wniosków od 15 stycznia 2017 r.

Agencja Rynku Rolnego uprzejmie informuje, że w okresie od 15 stycznia do 25 czerwca 2017 r. można składać wnioski o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany mającej charakter pomocy de minimis w rolnictwie.

W powyższym terminie będzie można ubiegać się o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany (zakupionego i wysianego/wy sadzonego w okresie od 15 lipca 2016 r. do 15 czerwca 2017 r.):

- zbóż ozimych,
- zbóż jarych,
- roślin strączkowych,
- ziemniaka,
- mieszanek zbożowych i pastewnych (sporządzonych z gatunków roślin objętych systemem dopłat, z wyłączeniem ziemniaka)

UWAGA:

Składając wniosek o przyznanie dopłaty należy zwrócić uwagę na to, że:

- wysokość stawek dopłat obowiązujących w 2017 r. będzie określona w drodze rozporządzenia Rady Ministrów do dnia 30 września,
- decyzje będą wydawane w terminie 60 dni od wejścia w życie przepisów ww. rozporządzenia RM,
- w przypadku mieszanek zbożowych i pastewnych dopłatą mogą być objęte tylko te mieszanki, w skład których wchodzi jedynie nasiona posiadające kategorię elitarny lub kwalifikowany,
- obowiązuje NOWY WZÓR WNIOSKU o przyznanie dopłaty w 2017 r.

Szczegółowe informacje dotyczące uzyskania dopłaty zostały zamieszczone w „Warunkach uzyskania dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany w ramach pomocy de minimis w rolnictwie”.

Łączna kwota pomocy de minimis w rolnictwie przyznana przez np. ARR, ARiMR, ANR oraz inne organy i instytucje, producentowi rolnemu w okresie 3 lat podatkowych (tj. w roku, w którym został złożony wniosek oraz w ciągu dwóch poprzedzających go lat podatkowych) nie może przekroczyć 15 000 euro.

Źródło: ARR

Wymiar składek na ubezpieczenie społeczne rolników w I kw. 2017 r.

Wymiar składek na ubezpieczenie społeczne rolników w I kw. 2017 r.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego informuje, że Monitorze Polskim z 5 grudnia 2016 r., poz. 1201 opublikowano Obwieszczenie Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 5 grudnia 2016 r. w sprawie wysokości miesięcznej składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w I kwartale 2017 r. **Składka ta wyniesie 42,00 zł miesięcznie za każdą osobę podlegającą temu ubezpieczeniu. Za osoby objęte wymienionym ubezpieczeniem na wniosek w ograniczonym zakresie składka ta będzie stanowić miesięcznie 1/3 pełnej składki, tj. 14,00 zł. Podstawowa miesięczna składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe w I kw. 2017 r. stanowić będzie 10 proc. obowiązującej w grudniu 2016 r. emerytury podstawowej (882,56 zł), tj. 88 zł.**

Dodatkowa miesięczna składka na ubezpieczenie emerytalno-rentowe w I kw. 2017 r. dla prowadzą-

cych gospodarstwo rolne o powierzchni powyżej 50 ha przeliczeniowych użytków rolnych stanowić będzie:

- **12 proc. emerytury podstawowej, tj. 106,00 zł - w przypadku gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rolnych do 100 ha przeliczeniowych**
- **24 proc. emerytury podstawowej, tj. 212,00 zł - w przypadku gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rolnych powyżej 100 ha przeliczeniowych do 150 ha przeliczeniowych**
- **36 proc. emerytury podstawowej, tj. 318,00 zł - w przypadku gospodarstw rolnych obejmujących obszar użytków rolnych powyżej 150 ha przeliczeniowych do 300 ha przeliczeniowych**
- **48 proc. emerytury podstawowej, tj. 424,00 zł - w przypadku gospodarstw rolnych obejmujących użytki rolne powyżej 300 ha przeliczeniowych.**

Ustawowy termin uregulowania należnych składek za I kwartał 2017 r., upływa z dniem 31 stycznia 2017 r.

(Źródło: KRUS)

Pozaapteczny obrót lekami - uwagi samorządu rolniczego

Zarząd KRIR przesłał Ministrowi Zdrowia, do wiadomości MRiRW, pismo, w którym stanowczo sprzeciwił się projektowi rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 stycznia 2017 r. w sprawie produktów leczniczych dopuszczonych do obrotu poza apteką. **Samorząd rolniczy zwrócił uwagę, że w projekcie tym nie wzięto pod uwagę kwestii dostępu do podstawowych leków dla 15 milionów mieszkańców wsi i mniejszych miejscowości. Apteka ogólnodostępna nie ma ekonomicznej racji bytu w większości przypadków na tych obszarach, a nawet jeżeli znajduje się w pobliskiej większej miejscowości czy mieście, to często nie jest otwarta w weekendy, a gdy jest, to jedynie bardzo krótko w soboty.** Stąd, zdaniem izb rolniczych, niezrozumiała pozostaje decyzja Ministerstwa Zdrowia o tak rygorystycznych zmianach na rynku pozaaptecznym. Ograniczeniu mają podlegać nawet tak istotne substancje przeciwbólowe i przeciwgorączkowe jak kwas acetylosalicy-

lowy czy paracetamol. Na przykład, obniżono dawkę kwasu acetylosalicylowego z 500 mg do 300 mg, choć zdaniem ekspertów dawka działająca przeciwbólowo i przeciwgorączkowo to 500 mg. **Zdecydowanie zmniejszono także liczbę tabletek w opakowaniu, co przełoży się na wyższe koszty dla pacjentów i dostępność niektórych produktów.** Ponadto, wykluczono z listy substancje zwalczające zgage, która według badań co kilka dni dotyka ok. 30% populacji osób dorosłych. W związku z powyższym, zgłoszono zmiany do listy z projektu rozporządzenia z dnia 2 stycznia 2017 r. (zmiany na stronie: [HYPERLINK „http://www.krir.pl” www.krir.pl](http://www.krir.pl)). **W ocenie izb rolniczych zmiany te zapewnią podstawową ochronę dla mieszkańców wsi oraz nie zwiększą jej kosztów, przy jednoczesnym znaczącym ograniczeniu listy dostępnych leków poza apteką, co było celem Ministerstwa Zdrowia.**

Źródło: KRIR

Działania izby rolniczej

Zarząd IRWŁ w składzie: Bronisław Węglewski - Prezes IRWŁ, Andrzej Komala - Wiceprezes IRWŁ, członkowie Zarządu: Ewa Bednarek, Mariusz Cheba, Dariusz Kowalczyk, w minionym okresie sprawozdawczym obserwował sytuację w sektorze rolnym i współpracował z instytucjami okołorolnymi.

Niewątpliwie jednym z ważniejszych wydarzeń w miesiącu grudniu było IV/V posiedzenie Walnego Zgromadzenia IRWŁ, które odbyło się w dniu 10 grudnia 2016r. w sali Sejmiku Województwa Łódzkiego (artykuł na ten temat na stronie 8 w tym wydaniu miesięcznika W NOWEJ ROLI).

Zarząd IRWŁ w dniu 6.12.2016r. skierował pismo do Pana Mateusza Morawieckiego Wicepremiera, Ministra Rozwoju i Finansów w związku z pismem od Zakładów Przetwórstwa Tworzyw Sztucznych „TERPLAST” Sp. z o.o. z siedzibą w Sieradzu - wiodącego producenta sznurka do maszyn rolniczych - w którym informują o działaniach organów kontroli skarbowych, kwestionujących zasadność stosowania 8% stawki podatku VAT na sprzedaż ww. sznurka i objęcie tej sprzedaży stawką 23%. **Zarząd IRWŁ po przeanalizowaniu całej sytuacji**

za produkty rolne. Wobec powyższego, pomimo ustawowej regulacji w zakresie stawki podatku VAT na sznurek do maszyn rolniczych, kwestionowanie tej stawki przez organy kontroli skarbowej jest dla samorządu rolniczego co najmniej niezrozumiałe i jest działaniem nie tylko na szkodę producenta sznurka, ale także działaniem na szkodę producentów rolnych. Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego zaapelował do Wicepremiera Morawieckiego o podjęcie stosownych działań w tej sprawie.

14 grudnia 2016r. Zarząd IRWŁ popierając wnioski zgłoszone przez członków Rady Powiatowej IRWŁ w Wieruszowie zwrócił się do Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych o podjęcie działań mających na celu zwiększenie maksymalnych sum ubezpieczenia z 6% do 12% w ramach dotacji na ubezpieczenia upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Następnym wnioskiem jaki zgłaszali członkowie jest prośba o interpretację przepisów dot. zwolnień rolników z podatku rolnego z tytułu inwestycji polegającej na montowaniu urządzeń fotowoltaicznych.

gatunki gęsi, Ministerstwo Środowiska negatywnie oceniło wniosek i nie rozpocznie procesu legislacyjnego w tej sprawie.

Zarząd IRWŁ wydał opinie do projektów aktów prawnych m.in. do:

- rozporządzenia MRiRW w sprawie szczególnych warunków i trybu przyznania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw”,
- ustawy o finansowaniu wspólnej polityki rolnej,
- rozporządzenia MRiRW w sprawie wysokości kar pieniężnych za naruszenia przepisów o produktach pochodzenia zwierzęcego,
- rozporządzenia MRiRW w sprawie szczególnych warunków przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie dla szkolenia doradców” objętego PROW 2014-2020 oraz warunków i trybu jej wypłaty,
- rozporządzenia MRiRW w sprawie wykazu artykułów rolno - spożywczych przywożonych z zagranicy oraz ich minimalnych ilości podlegających kontroli jakości handlowej;

Zarząd IRWŁ wydaje na wniosek gmin opinie w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej jako podstawa obliczenia podatku rolnego na obszarze gminy oraz wydaje opinie na wniosek gmin w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze.

Posiedzenie Komisji Rewizyjnej IRWŁ

W dniu 10 grudnia 2016r. odbyło się posiedzenie Komisji Rewizyjnej podczas którego członkowie zapoznali się ze „Sprawozdaniem z dochodów i wydatków IRWŁ – stan na 30 listopada 2016r.”

Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W miesiącu grudniu 2016r. odbyło się 14 posiedzeń Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 6.12.2016r. - Rada Powiatowa IRWŁ w Skierniewicach, w dniu 12.12.2016 r. - Rada Powiatowa IRWŁ w Pabianicach oraz w Poddębicach i w Sieradzu, w dniu 15.12.2016 r. - Rada Powiatowa IRWŁ w Brzezcinach, w Łęczycy i w Wieruszowie, w dniu 16.12.2016 r. - Rada Powiatowa IRWŁ w Bełchatowie oraz w Zduńskiej Woli, w dniu 28.12.2016 r. - Rada Powiatowa IRWŁ w Łowiczu, w Pajęcznie, w Łasku i w Opocznie, w dniu 29.12.2016 r. - Rada Powiatowa IRWŁ w Zgierzu). Delegaci dyskutowali o sytuacji na rynkach rolnych, a przedstawiciele instytucji rolniczych przedstawili bieżące informacje na temat m.in.: ubezpieczeń społecznych rolników, płatności obszarowych, zagrożeń Afrykańskim Pomorem Świń, obrotu ziemią.

Miesięcznik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego „W nowej ROLI” od marca 2016r. w nowej odsłonie bezpłatnie trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego **udziela bezpłatnie** porad prawnych dla rolników. W omawianym okresie zostało udzielonych 30 porad.

Dyrektor IRWŁ Jerzy Kuzański przedstawia sprawę sznurka rolniczego na V Konferencji Izb Rolniczych w Sejmie RP.

acji wyraził swoje zaniepokojenie, ponieważ podniesienie stawki podatku VAT z 8% do 23 % spowoduje poważne reperkusje dla producentów rolnych. Bezpośrednim skutkiem podniesienia podatku VAT na sznurek do maszyn rolniczych będzie kolejny wzrost cen środków do produkcji rolnej, a co za tym idzie wzrost cen usług rolniczych. W konsekwencji spowoduje to dalszy spadek opłacalności produkcji rolnej. Ponadto dla konsumenta, skutkiem tego działania, będzie wzrost cen produktów rolnych. Producenci rolni w ostatnich latach zmagają się z problemem stale zmniejszającej się opłacalności produkcji rolnej, bowiem wzrost cen środków do produkcji (nawozy, środki ochrony roślin, paliwo rolnicze itp.) nie jest adekwatny do cen uzyskiwa-

W dniu 28 grudnia 2016r. Zarząd IRWŁ mając na uwadze liczne skargi od rolników w sprawie pomocy finansowej dla rolników poszkodowanych w wyniku ujemnych skutków przeziimowania wypłacanej przez BP ARiMR zwrócił się do Prezesa Krajowej Rady Izb Rolniczych z prośbą o interwencję dotyczącą sposobu przeliczania przez ARiMR procentu strat w danej uprawie oraz jej powierzchni.

W dniu 28 grudnia 2016r. Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego otrzymał odpowiedź na wniosek o przedłużenie polowań na łowne gatunki gęsi w województwie łódzkim. Mimo pozytywnej opinii Zarządów Okręgowych Polskiego Związku Łowieckiego i wniosku Zarządu Województwa Łódzkiego o wydłużenie okresu polowań na łowne

Nowe zasady dotyczące wycinki drzew i krzewów

Z dniem 1 stycznia 2017r. weszła w życie ustawa z dnia 16 grudnia 2016r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody oraz ustawy o lasach (Dz.U. z 2016r. poz.2249). Ustawa ta wprowadza szereg zmian w zakresie zasad dotyczących wycinki drzew i krzewów.

1. Najważniejsza zmiana polega na tym, że w przypadku drzew lub krzewów które rosną na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej – nie jest konieczne uzyskanie zezwolenia na ich usunięcie. – art.83f ust.3a ustawy o ochronie przyrody.

2. W art.83f ust.3b ustawy o ochronie przyrody ustawodawca wprowadził kolejną istotną zmianę polegającą na tym, że w przypadku usuwania drzew lub krzewów w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych rolniczo do użytkowania rolniczego również nie ma konieczności uzyskania zezwolenia na ich usunięcie.

3. Jednakże w przypadku, gdy usunięcie drzew lub krzewów z działki nastąpi w celu budowy budynku usługowego, produkcyjnego, warsztatowego, budynku pod wynajem, itp. czyli drzewa lub krzewy są usuwane w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej wówczas konieczne jest uzyskanie zgody na wycinkę drzew lub krzewów.

Zgodnie z przepisami obowiązującymi od 1 stycznia 2017r. zezwolenie na wycinkę drzew lub krzewów nie będzie wymagane, jeżeli obwód pnia drzewa przeznaczonego do usunięcia, na wysokości 130 cm (dotychczas obowiązywała wysokość 5 cm) nie przekracza:

- a) 100 cm – w przypadku topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego;
- b) 50 cm - w przypadku pozostałych gatunków drzew.

4. Z dniem 1 stycznia 2017r. ustawodawca zniósł również obowiązek uzyskania pozwolenia na wycinkę krzewu lub krzewów rosnących w skupisku o powierzchni do 25m² – art.83f ust.1 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody.

5. Pozostałe zmiany w ustawie o ochronie przyrody dotyczą:

- 5.1. uchylenia obowiązku uzgodnienia decyzji w sprawie

zezwolenia na usunięcie drzewa w pasie drogowym dogi publicznej z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska - **art.83a ustawy o ochronie przyrody;**

5.2. rozszerzenia katalogu wyłączeń obowiązku uzyskania zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów oraz ustano-

krzewów, i tak stawki za usunięcie drzewa nie mogą przekroczyć kwoty 500,- złotych a stawki opłat za usunięcie krzewu nie mogą przekroczyć 200 złotych – **art. 85 ust. 5 i 6 ustawy o ochronie przyrody;**

5.7. zmiany katalogu wyłączeń z obowiązku uiszczenia

wienia kompetencji rady gminy do dalszego rozszerzania tego katalogu w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego – **art. 83f ust.1a i 1b ustawy o ochronie przyrody;**

5.3. sposobu ustalenia opłaty za wycięcie drzewa - Opłatę za usunięcie drzewa ustala się mnożąc liczbę cm obwodu pnia drzewa mierzonego na wysokości 130 cm i stawkę opłaty – **art. 85 ust.1 ustawy o ochronie przyrody;**

5.4. sposobu ustalenia opłaty za wycinkę krzewu - Opłatę za usunięcie krzewu ustala się mnożąc liczbę metrów kwadratowych powierzchni gruntu pokrytej usuwanymi krzewami i stawkę opłaty – **art. 85 ust.3 ustawy o ochronie przyrody;**

5.5. przyznania radzie gminy kompetencji do określania, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, wysokości stawek opłat za usunięcie drzewa lub krzewu oraz obniżenia maksymalnej wysokości tych stawek – **art. 85 ust.4a ustawy o ochronie przyrody;**

5.6. ustalenia maksymalnych stawek za usunięcia drzew i

opłaty za usunięcie drzewa drzew lub krzewów:

A/ nie nalicza się opłat za usunięcie drzew, których obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm nie przekracza:

- a) 120 cm – w przypadku topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego,
- b) 80 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew

– w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania innego niż rolnicze, zgodnego z przeznaczeniem terenu, określonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu; – **art. 86 ust.1 pkt. 7 ustawy o ochronie przyrody**

B/ nie nalicza się opłat za usunięcie krzewu lub krzewów rosnących w skupiskach, pokrywających grunt o powierzchni do 50 m², w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania innego niż rolnicze, zgodnego z przeznaczeniem terenu, określonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu - **art. 86 ust.1 pkt. 8 ustawy o ochronie przyrody**

5.8. ustanowienia kompetencji rady gminy do dalszego rozszerzania katalogu wyłączeń z obowiązku uiszczenia opłaty za usunięcie drzewa drzew lub krzewów: w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego – **art. 86 ust.1a ustawy o ochronie przyrody;**

5.9. określenia sposobu ustalania administracyjnej kary pieniężnej za usunięcie lub zniszczenie drzewa lub krzewu: Administracyjną karę pieniężną, o której mowa w art. 88 ust. 1 pkt 1–3 ustawy o ochronie przyrody ustala się w wysokości dwukrotnej opłaty za usunięcie drzewa lub krzewu, o której mowa w art. 84 ust. 1 ww. ustawy, a w przypadku, w którym usunięcie drzewa lub krzewu jest zwolnione z obowiązku uiszczenia opłaty, administracyjną karę pieniężną ustala się w wysokości takiej opłaty, która byłaby ponoszona gdyby takiego zwolnienia nie było – **art. 89 ust.1 ustawy o ochronie przyrody.**

Powyżej zaprezentowane zostały najważniejsze zmiany w przepisach dotyczących usuwania drzew i krzewów, które dotyczą każdego kto zamierza usunąć drzewo lub krzew z własnej nieruchomości.

Lilla Perka

Radca prawny IRWŁ

Porady prawne we wtorki i w czwartki – 42 632 70 21

Biuro Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

CZĘŚCI DO CIĄGNIKÓW I MASZYN ROLNICZYCH

OLEJE I SMARY
ZOOTECNIKA
ART. OGRODNICZE
OPONY

“ASPOL”

95-200 Pabianice, Świątniki 61, www.aspol.agro.pl
tel. kom. 600 29 39 62, 600 99 03 89

TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI URSUS

URSUS

IV w V kadencji Walne Zgromadzenie IRWŁ

Kolejny już raz przedstawiciele rolników województwa łódzkiego mieli okazję dyskutować na temat aktualnej sytuacji w rolnictwie. IV w V kadencji Walne Zgromadzenie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego rozpoczęło się 10 grudnia 2016 roku uroczystym wprowadzeniem sztandaru IRWŁ do Sali Sejmiku Województwa Łódzkiego w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi.

W spotkaniu uczestniczyli Przewodniczący i Delegaci Rad Powiatowych IRWŁ, a także Zarząd IRWŁ w składzie: Bronisław Węglewski – Prezes IRWŁ, Andrzej Komala – Wiceprezes IRWŁ oraz Członkowie Zarządu: Ewa Bednarek, Mariusz Cheba, Dariusz Kowalczyk, jak również Członek Zarządu Krajowej Rady Izb Rolniczych - Robert Nowak. Wśród zaproszonych na Walne Zgromadzenie IRWŁ gości - przedstawicieli instytucji okołorolniczych współpracujących z IRWŁ byli: Jakub Gajewski – Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Łódzkiego, Przemysław Majchrowski Dyrektor COBORU Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Sulejowie, Tomasz Nowicki – Dyrektor KRUS OR w Łodzi, Paweł Jegier – Dyrektor ARIMR OR w Łodzi, Janusz Ciesielski – Zastępca Dyrektora ANR OT w Warszawie filia w Łodzi, Anna Bieniawska – Dyrektor Biura Regionalnego TUW „TUW” w Łodzi, Cezary Dzierżek – Zastępca Prezesa Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Magdalena Kuszewska-Zachary i Katarzyna Leszczyńska - przedstawicielki Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii. Gościem specjalnym z okazji świątecznej oprawy Walnego Zgromadzenia IRWŁ był ks. Jarosław Leśniak – Duszpasterz Rolników Archidiecezji Łódzkiej. Reprezentanci instytucji współpracujących z IRWŁ przedstawili Walnemu Zgromadzeniu IRWŁ informacje dotyczące bieżących problemów z jakimi spotykają się w naszym województwie. Rozmawiano m.in. na temat działań dotyczących zagrożenia Afrykańskim Pomorem Świń, kontroli prowadzonych pod kątem zmian przepisów dotyczących identyfikacji i rejestracji zwierząt.

W czasie obrad Walne Zgromadzenie IRWŁ przegłosowało m.in.: uchwałę dotyczącą zmian w Statucie Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, uchwałę zatwierdzającą skład organu doradczo-opiniotwórczego - Rady ds. Kobiet Wiejskich i ich rodzin - działającego w czasie V kadencji Walnego Zgromadzenia Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. Walne Zgromadzenie IRWŁ wyraziło również zgodę na rozpoczęcie inwestycji polegającej na budowie budynku administracyjno-biurowego z kompleksem szkoleniowo-konferencyjnym na działce IRWŁ przy ul. Beskidzkiej nr 124 w Łodzi.

Delegaci Rad Powiatowych IRWŁ z całego województwa łódzkiego w trakcie dyskusji wypracowali szereg wniosków, m.in.:

1. Powołać Panią Annę Bieniawską – Dyrektora Biura Regionalnego TUW „TUW” w Łodzi jako eksperta ds. problemów kobiet wiejskich, działającego w ramach organu doradczo - opiniotwórczego tj. Rady ds. Kobiet Wiejskich i ich Rodzin.

2. Podjąć działania ułatwiające przemieszczanie ziemniaków do państw Unii Europejskiej poprzez wykorzystanie programu de minimis do pełnego finansowania badań ziemniaków przeznaczonych do sadzenia.

Obecnie poziom bakteriozy pierścieniowej w Polsce jest na poziomie 10-12% i daje Polsce jedno z ostatnich miejsc w Unii Europejskiej. Taki stan oznacza znaczne ograniczenia w przemieszczaniu ziemniaków w UE.

Rolnicy chcący przemieszczać lub eksportować ziemniaki zgłaszaliby zapotrzebowanie badań na bakteriozę ziemniaków sadzeniaków przed wysadzeniem w pole do PIORiN (jest to najtańszy i najbardziej efektywny sposób walki z bakteriozą pierścieniową pozwalający na wysadzenie ziemniaków sadzeniaków o znacznej zdrowotności).

Po wykonaniu badań na bakteriozę pierścieniową rolnicy składaliby wnioski do PIORiN o udzielenie pomocy de minimis pokrywającą całkowity koszt badań.

3. Zwrócić się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zasady finansowania Agencji Nasiennej sp. z o.o. w Lesznie. Rolników interesuje jaka część środków finansowych przeznaczona jest na funkcjonowanie spółki, a ile środków przeznaczonych jest na prace badawcze dotyczące odmian.

4. Podjąć ponowne działania w celu zmniejszenia populacji zwierzyny łownej na terenie kraju (dzika, jelenia a także bobra).

5. Ponownie wnioskować o wprowadzenie w trybie pilnym zmian w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników umożliwiającym zaliczenie okresów zatrudnienia i podleganiu ubezpieczeniu społecznemu na za-

sadach ogólnych tj. w ZUS do okresów ubezpieczenia w KRUS – od których uzależnione jest nabycie praw do emerytury rolniczej. Wielu ubezpieczonych legitymuje się mieszanymi okresami ubezpieczenia w ZUS i KRUS. Część ZUS-owska wypłacana jest w postaci emerytury kapitałowej, część KRUS-owska jako emerytura rolnicza. Jednak wiele osób nie spełnia prawa do emerytury rolniczej przez brak wymaganego 25-letniego okresu ubezpieczenia w KRUS.

6. Wnioskować o utrzymanie dotychczasowego wieku emerytalnego dla rolników (kobieta 55 lat, mężczyzna 60 lat).

7. Podjąć działania mające na celu uproszczenie prowadzenia rejestru działań na terenach OSN poprzez wpisywanie tylko stosowania nawozów mineralnych i organicznych, a nie wszystkich działań agrotechnicznych jak to obecnie wykonują rolnicy.

8. Podjąć starania mające na celu wprowadzenie w Sejmie, przy uchwalaniu ustaw, rozporządzeń obowiązującego czytania opinii Krajowej Rady Izb Rolniczych.

9. Podjąć działania mające na celu wprowadzenie opłaty zryczałtowanej w zakresie składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne oraz podatku dochodowego od osób fizycznych przy zatrudnianiu cudzoziemców. Proponujemy, aby rolnik miał prawo wyboru w zakresie formy zatrudnienia cudzoziemca. Proponujemy wprowadzić nowy rodzaj umowy - umowę zatrudnienia cudzoziemców do prac sezonowych w rolnictwie (zbiór owoców).

10. Wnioskować o uwzględnienie technologii żywienia drobiu i trzody chlewnej w projekcie ustawy „Wykorzystanie roślin wysokobiałkowych w produkcji pasz” Wyżej wymieniony projekt ustawy budzi wielki niepokój wśród producentów trzody chlewnej i drobiu. Technologia tuczu zwierząt nie wskazuje tych roślin do stosowania w pełnym zakresie. Zwiększy to znacznie koszty produkcji.

Sylvia Skulimowska

Od 20 lat Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego wpisuje się w działalność organizacji rolniczych, dbając o rozwój obszarów wiejskich. Przed nami kolejne, nowe wyzwania.

Jako rolnicy, możemy być dumni z polskich produktów, z polskiego mleka, mięsa, owoców, warzyw i przetworów, które można, a nawet trzeba promować w Europie i na świecie. Izba Rolnicza

Województwa Łódzkiego działa właśnie na rzecz polskiego rolnictwa i rynków rolnych oraz wpływa na kształtowanie polityki rolnej i uczestniczy w jej realizacji. Dzięki zaangażowaniu IRWŁ, w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego do roku 2020 i w Regionalnej Strategii Innowacji dla Województwa Łódzkiego LORIS 2030, rolnictwo jest wyeksponowane jako jeden z 5 najważniejszych działań

gospodarki województwa łódzkiego. Pozwoliło to na włączenie obszarów wiejskich w procesy rozwoju regionalnego.

Aktywność samorządu rolniczego jest jednak wielowymiarowa, m.in. określa ją art.5 ustawy o izbach rolniczych i zadania statutowe, które Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego realizuje.

Sprzedaż żywności przez rolnika - nowe uwarunkowania prawne

Od nowego roku weszło w życie szereg przepisów wprowadzających bezpośrednią sprzedaż od rolnika przetworzonych produktów zwierzęcych i roślinnych. Przetwórstwo ma odbywać się własnymi siłami i metodami nieprzemysłowymi. Jest to odpowiedź na apele rolników o zapewnienie im równych szans w zakresie sprzedaży ich produktów z innymi rolnikami z UE. Nowelizacja jest również odpowiedzią na zwiększony popyt na produkty pochodzące prosto od rolnika, bez długiego łańcucha dostaw i pośredników.

Nowe rozwiązania pozwolą poszerzyć działalność rolnika i jego rodziny o przetwórstwo, którego podstawą będą produkty pochodzące z własnej uprawy lub hodowli. Ustawa wprowadza pojęcie rolniczego handlu detalicznego, którego nie było do tej pory na gruncie prawa polskiego. W ustawie o bezpieczeństwie żywności i żywienia wprowadzono zapis, że rolniczy handel detaliczny to zbywanie konsumentowi finalnemu żywności pochodzącej w całości lub części z własnej uprawy, hodowli lub chowu podmiotu działającego na rynku spożywczym.

Co rolnik może produkować?

Zgodnie z uzasadnieniem do projektowanych zmian nowelizacja ma umożliwić rolnikom produkcję jak najszerszego asortymentu żywności:

- mięsa pochodzącego od hodowanych w gospodarstwie zwierząt poddanych ubojowi w zatwierdzonej rzeźni;
- produktów mięsnych np. pasztetów, szynki, kielbasy;
- produktów mlecznych np. sera, masła;
- produktów złożonych np. gołąbków, naleśników, ciast, pierogów z mięsem;
- przetworów z owoców np. dżemów, soków, syropów;
- przetworów z warzyw np. marynat, kiszzonek i soków warzywnych;
- pieczywa;
- wyrobów cukierniczych;
- niemięsnych wyrobów garmazeryjnych np. pierogów z serem, kopytek, klusek śląskich, knedli z owocami, placków ziemniaczanych.

Sprzedaż zwolniona do 20 tys. zł rocznie

Zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych przychody ze sprzedaży takich produktów będą zwolnione z podatku pod pewnymi warunkami.

- Sprzedaż nie może być wykonywana na rzecz osób prawnych lub fizycznych na potrzeby prowadzenia działalności gospodarczej.
- Odbiorcą ma być osoba fizyczna, czyli konsument końcowy.

• Przetwarzanie produktów rolnych może być wykonywane jedynie przez rolnika i członków jego rodziny, nie może odbywać się przy zatrudnieniu osób na podstawie umowy o pracę, zlecenia czy o dzieło.

• Sprzedaż ma odbywać się w miejscu wytworzenia lub miejscu przeznaczonym do prowadzenia handlu np. na targowiskach.

• Koniecznym warunkiem jest również prowadzenie ewidencji sprzedaży zawierającej: numer kolejnego wpisu, datę uzyskania przychodu, kwotę przychodu, przychód narastająco od początku roku oraz ilość i rodzaj przetworzonych produktów.

• Ewidencja ma być prowadzona odrębnie na każdy rok i musi być dostępna w miejscu sprzedaży.

• Ponadto ilość produktów pochodzących z własnej uprawy, hodowli czy chowu użytych do produkcji danego produktu ma stanowić, co najmniej 50% tego produktu (z wyłączeniem wody).

Zwolnienie obowiązuje do kwoty 20 tys. zł rocznie. Przychód przekraczający tę kwotę może rolnik opodatkować ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych w wysokości 2%.

Miejsce sprzedaży musi zostać odpowiednio oznaczone napisem „rolniczy handel detaliczny”, imieniem i nazwiskiem albo nazwą i siedzibą podmiotu prowadzącego handel, adresem miejsca prowadzenia produkcji tej żywności, weterynaryjnym numerem identyfikacyjnym podmiotu.

Nadzór nad przetwórstwem

W ustawie o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych wykreślono wyłączenie stosowania przepisów tej ustawy do sprzedaży artykułów rolno – spożywczych dokonywanych przez ich producentów w gospodarstwie bezpośrednio konsumentom finalnym. Oznacza to, że jakość produktów sprzedawanych w ramach rolniczej sprzedaży detalicznej podlegać będzie kontrolom Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych.

Produkcja i zbywanie żywności w ramach rolniczego handlu detalicznego podlegać będzie nadzorowi organów

Państwowej Inspekcji Sanitarnej albo Inspekcji Weterynaryjnej.

Państwowa Inspekcja Sanitarna będzie uprawniona do kontrolowania żywności pochodzenia niezwierzęcego. Inspekcja Weterynaryjna będzie sprawowała nadzór nad właściwą jakością zdrowotną produktów pochodzenia zwierzęcego i żywności zawierającej jednocześnie środki spożywcze i produkty pochodzenia zwierzęcego.

Rolniczy handel detaliczny nie może być dokonywany przez pośrednika, z wyjątkiem sprzedaży takiej żywności podczas wystaw, festynów, targów lub kiermaszy organizowanych w celu promocji żywności.

Limity sprzedaży na etapie konsultacji

Zgodnie z ustawą wprowadzone zostaną limity ograniczające rozmiar rolniczego handlu detalicznego. Projekt tego rozporządzenia jest właśnie na etapie konsultacji i zawiera następujące limity: soki owocowe 6667 litrów, dżemy – 3333 kg, owoce suszone – 1600 kg, soki warzywne 10000 litrów, pierogi 2000 kg, knedle z owocami 2857 kg, jaja od drobiu 148148 szt. To tylko przykładowe dane, więcej informacji można uzyskać tutaj.

Projektowane rozporządzenie określa również sposób dokumentowania sprzedaży w ramach rolniczego handlu detalicznego. Dokumentacja taka musi być prowadzona odrębnie na każdy rok i przechowywana przez rok. Rejestr takiej sprzedaży ma zawierać nr kolejny zapisu, datę sprzedaży a także ilość i rodzaj sprzedawanej żywności.

Opracowanie: Barbara Chrzanowska

Przepisy prawne:
Ustawa z dnia 16.11.2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników (Dz. U. z 2016 r. poz. 1961).

Artykuł nie ma charakteru porady prawnej,
a jest jedynie informacją.

Źródło: www.witrynawiejska.org.pl

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych popierając wniosek z Posiedzenia Prezydium Rady do Spraw Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich przy KRIR zwrócił się 24 listopada 2016 r. do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o zmianę przepisów w rządowym pro-

jekcie ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia sprzedaży żywności przez rolników. Obecnie ww. projekcie ustawy proponuje się zwolnienie rolnika z podatku ze sprzedaży wytworzonej przez niego żywności do kwoty 20 000 zł przychodu ze sprze-

daży. Podana kwota jest rażąco niska. Kwota wolna od podatku powinna być podwyższona do 40 000 zł rocznego przychodu ze sprzedaży.

(Źródło: KRIR)

OWIES - wczesne siewy, niedalekie decyzje o wyborze odmiany

Decydując się na uprawę owsa mamy z czego wybierać, bowiem obecnie w Krajowym Rejestrze znajduje się 30 odmian: 25 owsa zwyczajnego i 5 nagiego. Przeważają odmiany rodzimych hodowli, głównie są to odmiany żółtoziarniste (wyjątek stanowi odmiana Gniady o brązowej barwie łuski).

Owies jest gatunkiem zboża o specyficznych właściwościach, posiadającym wiele zalet, ale i wad. Na tle innych zbóż, do zalet zalicza się: jego mniejsze wymagania glebowe (dzięki lepiej rozwiniętemu systemowi korzeniowemu), tolerancję na niskie pH gleby, większą odporność na choroby podstawy źdźbła i liści, mniejsze wymagania przedplon-

czenie ma wczesny termin siewu. Myśląc o uprawie tego gatunku, warto zapoznać się z treścią artykułu i prześledzić wyniki odmian owsa badanych w doświadczeniach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego koordynowanego przez COBORU Stację Doświadczalną Oceny Odmian w Sulejowie. W ramach tego systemu w województwie

łódzkim prowadzi się doświadczenia z owsem w trzech placówkach, są to: Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Sulejowie, Zakład Doświadczalny Oceny Odmian w Łuźmierzu i Hodowla Roślin Strzelce.

Owies, chociaż uznawany za gatunek o wyższej zdrowotności, podobnie jak inne zboża jest porażany przez wiele grzybów chorobotwórczych, mających w końcowym efekcie wpływ na plonowanie. W ostatnich latach szczególnie dużym zagrożeniem w uprawie owsa były rdza wieńcowa (koronowa) i helmintosporioza. W latach sprzyjających rozwojowi rdzy wieńcowej, choroba może znacznie ograniczyć plonowanie odmian mniej odpornych. Chorobami owsa o mniejszym znaczeniu gospodarczym są mączniak prawdziwy, septorioza liści i rdza źdźbłowa. Natomiast występowanie główki pyłającej i zwartej można ograniczyć poprzez zaprawianie materiału siewnego. W zamieszczonych tabelach przedstawiono ważniejsze cechy rolnicze oraz porażenie odmian owsa przez choroby. Wyniki zestawiono dla większej liczby doświadczeń, odnosząc się do danych pochodzących z doświadczeń COBORU uzyskanych w skali całego kraju. Analizując rok 2015 możemy dokonać przeglądu i wyboru odmiany spełniającej nasze wymagania.

Ważną cechą decydującą o wyborze odmiany do uprawy powinien być plon ziarna będący wypadkową wielu róż-

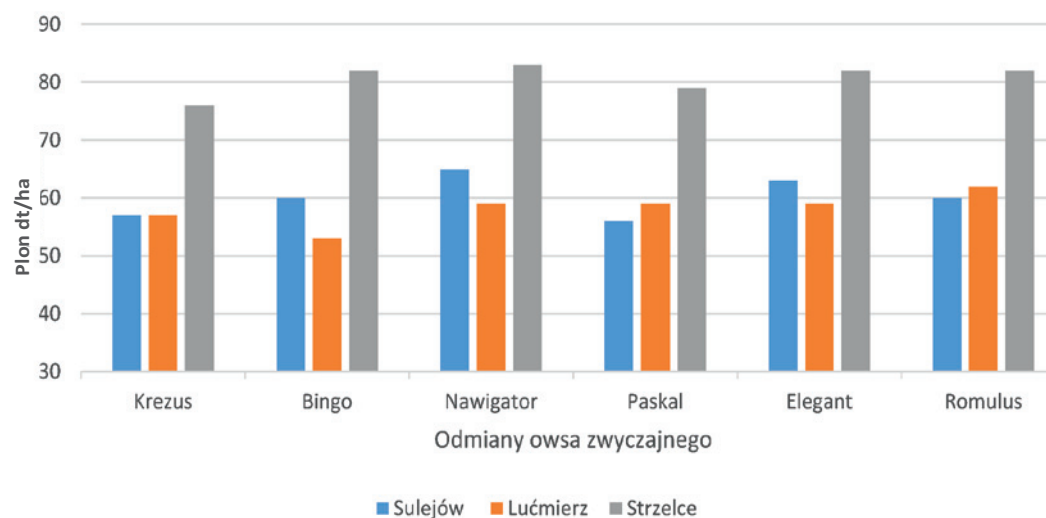
nych czynników takich, jak podatność na wyleganie czy zdrowotność. **Nowo rejestrowane odmiany najczęściej wnoszą postęp w zakresie plenności oraz odporności na choroby.**

W oparciu o wyniki doświadczeń, Łódzki Zespół PDO, podjął decyzję o wpisaniu na Listę Odmian Zalecanych do Uprawy (LZO) na terenie województwa łódzkiego odmian: **Bingo i Navigator.**

Anna Wardęga
COBORU Stacja Doświadczalna Oceny Odmian
w Sulejowie

Wykres 1. Plonowanie owsa zwyczajnego w województwie łódzkim w roku 2016

nowe i to, że sam jest dość dobrym przedplonem dla innych zbóż. Wadami owsa są mała odporność na suszę i duża wrażliwość na opóźnienie siewu. Charakterystyczną cechą owsa, wyróżniającą go spośród innych zbóż jarych, jest jego duże zapotrzebowanie na wodę, zwłaszcza w okresie od fazy strzelenia w źdźbło do fazy wiechowania. Wymagania termiczne owsa są niewielkie. Ziarno zaczyna kiełkować już w temperaturze 2-3 °C. Nieszkodliwe dla owsa są wiosenne przymrozki, a niska temperatura po wschodach jest korzystna dla uzyskania wysokich plonów. Z tego względu **duże zna-**

Tabela 1. Ważniejsze cechy rolnicze odmian owsa zwyczajnego.

Odmiana	Rok wpisania do KR	Wysokość roślin (cm)	Wyleganie (skala 9 ^o) wyższa wartość korzystniejsza	Wiechowanie (liczba dni od 1 stycznia)	Dojrzałość pełna (liczba dni od 1 stycznia)	Udział łuski (%)	Masa 1000 ziaren (g)
Krezus	2005	103	6,4	167	211	29,2	35,8
Bingo	2009	107	6,3	162	209	23,8	42,6
Navigator	2015	104	6,5	165	211	24,2	41,5
Paskal	2015	102	5,5	164	210	26,3	39,4
Elegant	2016	108	6,3	164	210	25,6	39,1
Romulus	2016	104	5,2	166	209	27,1	39,5

Tabela 2. Porażenie odmian owsa zwyczajnego przez ważniejsze choroby.

Odmiana	Mączniak prawdziwy (skala 9 ^o wyższa wartość korzystniejsza)	Rdza wieńcowa (skala 9 ^o wyższa wartość korzystniejsza)	Rdza źdźbłowa (skala 9 ^o wyższa wartość korzystniejsza)	Helmintosporioza (skala 9 ^o wyższa wartość korzystniejsza)	Septorioza liści (skala 9 ^o wyższa wartość korzystniejsza)
Krezus	7,9	7,9	7,8	7,4	7,3
Bingo	8,1	7,6	7,9	7,4	7,1
Navigator	8,2	8,2	8,7	7,4	7,4
Paskal	8,2	7,8	8,7	7,2	7,1
Elegant	8,3	7,7	7,9	7,6	6,8
Romulus	7,6	7,2	7,5	7,3	6,7

Nowe przepisy i problemy ze znakowaniem świń

Od 18 października 2016r obowiązują zmienione przepisy dotyczące znakowania świń, wprowadzone ustawą o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 1605). Niestety rolnicy skarżą się na problemy ze znakowaniem świń.

W związku ze zmianą przepisów dotyczących identyfikacji i rejestracji zwierząt, od 18 października 2016 r. rolnicy posiadający zwierzęta gospodarskie muszą stosować się do nowych zasad. Nowe regulacje dotyczą zwłaszcza posiadaczy trzody chlewnej. Mają one na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych wśród zwierząt.

1. Zgodnie z nowymi przepisami numer identyfikacyjny świni - jest numerem siedziby stada, w której zwierzę się urodziło, albo innej siedziby stada, w której zwierzę przebywało powyżej 30 dni.

2. Posiadacz trzody chlewnej zobowiązany jest oznakować należące do niego zwierzęta w terminie 30 dni od dnia urodzenia. Oznakowania dokonuje się poprzez założenie na lewą małżowinę uszną kolczyka z numerem identyfikacyjnym.

3. W przypadku opuszczenia przez świnię siedziby stada urodzenia przed upływem 30 dni od dnia urodzenia - rolnik zobowiązany jest oznakować świnię kolczykiem przed dniem opuszczenia przez to zwierzę siedziby stada.

4. W przypadku, gdy świnka została przemieszczona do siedziby stada innej niż siedziba stada urodzenia i przebywa w niej dłużej niż 30 dni, posiadacz świni jest zobowiązany dodatkowo oznakować to zwierzę poprzez wytatuowanie numeru identyfikacyjnego zgodnego z numerem siedziby stada, w której zwierzę przebywa powyżej 30 dni.

5. W terminie 7 dni od dnia oznakowania świni, należy zgłosić Kierownikowi Biura Powiatowego ARiMR oznakowanie zwierzęcia, podając liczbę oznakowanych zwierząt.

6. W przypadku utraty kolczyka, także elektronicznego, posiadacz zwierzęcia gospodarskiego (bydła, owiec, kóz i świń) zobowiązany jest oznakować zwierzę duplikatem kolczyka albo duplikatem kolczyka zawierającym elektroniczny identyfikator w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego duplikatu. Te same zasady obowiązują w przypadku utraty duplikatu kolczyka. Posiadacz zwierzęcia gospodarskiego odpowiada za jego prawidłowe oznakowanie.

7. Posiadacz trzody chlewnej zobowiązany jest zgłosić Kierownikowi Biura Powiatowego ARiMR zmianę liczebności stada świń w terminie 7 dni od dnia następujących zdarzeń:

- zwiększenia lub zmniejszenia liczebności stada, z wyjątkiem urodzenia, przywozu z państw trzecich albo państw członkowskich,
- uboju zwierzęcia gospodarskiego.

Rolnik musi podać liczbę zwierząt, które przybyły lub ubyły ze stada, oraz miejsce pochodzenia lub przeznaczenia zwierzęcia.

8. W przypadku zagrożenia wystąpienia lub gdy dojdzie do wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt, podlegającej obowiązkowi zwalczania i zostanie określony obszar zapowietrzony, zagrożony lub inny obszar podlegający ograniczeniom, posiadacz świń zobowiązany jest zgłosić Kierownikowi Biura Powiatowego ARiMR zmianę stanu stada świń w terminie 24 godzin od dnia następujących zdarzeń:

- zwiększenia lub zmniejszenia liczebności stada,
- uboju zwierzęcia gospodarskiego,

Rolnik musi podać liczbę zwierząt, które przybyły lub ubyły ze stada, oraz miejsce pochodzenia lub przeznaczenia zwierzęcia.

9. Posiadacz zwierzęcia gospodarskiego (bydła, owiec, kóz i świń) zobowiązany jest do dokonania spisu zwierząt przebywających w siedzibie stada - co najmniej raz na dwanaście miesięcy, nie później jednak niż w dniu 31 grudnia. Ustalone podczas spisu: liczba i numery identyfikacyjne tych zwierząt posiadacz zwierząt przekazuje Kierownikowi Biura Powiatowego w terminie 7 dni od dnia dokonania tego spisu i umieszcza w księgach rejestracji.

10. Aby nadać numer w Rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych, prowadzonym przez ARiMR, należy zgłosić Kierownikowi Biura Powiatowego siedzibę stada, miejscoprowadzenia działalności nad-

zorowanej przez Inspekcję Weterynaryjną. Obowiązek ten spoczywa na:

- posiadaczowi zwierzęcia gospodarskiego,
- podmiocie prowadzącym miejsce gromadzenia zwierząt,
- podmiocie prowadzącym działalność nadzorowaną w zakresie targów, wystaw, pokazów i konkursów zwierząt,
- podmiocie prowadzącym działalność nadzorowaną w zakresie obrotu zwierzętami, pośrednictwa w tym obrocie lub skupu zwierząt,
- podmiocie prowadzącym rzeźnię,
- podmiocie prowadzącym zakład przetwórczy lub spalarnię.

Zgłoszenia należy dokonać:

- nie później niż w dniu:
 - wprowadzenia pierwszego zwierzęcia gospodarskiego do siedziby stada lub miejsca gromadzenia zwierząt,
 - uboju pierwszego zwierzęcia gospodarskiego,
 - unieszkodliwienia zwłok zwierzęcia gospodarskiego w zakładzie przetwórczym lub spalarni
- w terminie 14 dni od dnia:
 - wydania decyzji powiatowego lekarza weterynarii o nadaniu weterynaryjnego numeru identyfikacyjnego podmiotowi prowadzącemu działalność w zakresie organizowania targów, wystaw, pokazów lub konkursów zwierząt,
 - wydania decyzji stwierdzającej spełnianie wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia działalności w zakresie obrotu zwierzętami, pośrednictwa w tym obrocie lub skupu zwierząt.

Podstawa prawna: Ustawa z dnia 23 września 2016 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 1605)

Źródło: Departament Ewidencji Producentów i Rejestracji Zwierząt ARiMR

Problemy zgłaszane przez rolników

W związku z obowiązkiem, ponownego kolczykowania lub tatuowania zwierząt kolejnym numerem stada, Zarząd KRIR, popierając m. in. wniosek Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego z 18 listopada 2016 roku, wystąpił 1 grudnia 2016 r. do ministerstwa rolnictwa o interpretację wprowadzonych przepisów celem jednolitego ich stosowania. **Do Krajowej Rady Izby Rolniczych napływają sygnały od rolników dotyczące znakowania świń w przypadku, gdy zwierzęta zostały przemieszczone do siedziby stada innej niż siedziba stada urodzenia i przebywają**

w stadzie dłużej niż 30 dni. Wprowadzone przepisy nie precyzują, w jakim terminie zwierzęta te mają być oznakowane nowym numerem stada. Z tego też powodu zarówno rolnicy jak i służby kontrolne ARiMR i Inspekcji Weterynaryjnej w różny sposób interpretują termin ponownego oznakowania zwierząt. Wydaje się, iż powtórne kolejne oznakowanie świń powinno nastąpić najpóźniej dzień przed opuszczeniem stada. Ze względu, iż rolnikom zgodnie z art. 33 ust 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2004r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt grożą kary za nieoznakowanie świń

w określonym terminie. Zarząd KRIR wystąpił do Ministra Rolnictwa o jednolitą interpretację wprowadzonych przepisów odnośnie terminów znakowania świń w takich przypadkach. Jednocześnie ze względu, iż często przedmiotem przemieszczeń pomiędzy stadami są prosięta w wadze 8-10 kg, które trafiają do warchlakarni, a następnie do tuczarni, celem dla lepszego oznakowania byłoby wprowadzenie możliwości (do wyboru przez rolnika) stosowania kolczyków a nie kolejnych tatuży.

Źródło: KRIR

Grypa ptaków - nieustanne zagrożenie dla produkcji drobiarskiej

Wirusy grypy ptaków (AI) należą do najbardziej zmiennych wirusów występujących u zwierząt. Podstawowy mechanizm zmienności polega na gromadzeniu się zmian genetycznych w efekcie tzw. mutacji punktowych, prowadzących do stopniowej modyfikacji struktury powierzchniowego białka hemaglutyniny (H), odpowiadającego za stymulację układu odpornościowego. Odporność wytworzona wobec konkretnego wirusa nie działa więc w pełni skutecznie w odniesieniu do zmienionego wariantu.

Od Redakcji: W związku z kolejnymi przypadkami ptasiej grypy w Polsce, publikujemy jeszcze raz artykuł na ten temat.

Ten mechanizm nosi nazwę „dryfu antygenowego” i jest efektem stopniowej ewolucji wirusa. Nieco inny charakter mogą mieć zmiany prowadzące do wzrostu zjadliwości wirusa i z punktu widzenia klinicznego zakażenia dzielimy na grypę ptaków o niskiej zjadliwości (LPAI) i wysokiej zjadliwości (HPAI). Kolejny ważny mechanizm, określane jako

„skok antygenowy”, prowadzi do bardziej gwałtownych zmian. Wynikają one z faktu, że w rezultacie mieszanych zakażeń dwoma wirusami o różnym pochodzeniu nowy wariant „dziedziczny” geny wywodzące się od różnych wirusów rodzicielskich. Efektem tego procesu jest między innymi duża różnorodność podtypów (np. H1N1, H5N1,

H7N7, H7N9 itd.). Jednak najbardziej brzemienny w skutkach efekt „skoku antygenowego” dotyczy sytuacji, kiedy dojdzie do wymieszania się elementów genetycznych pochodzących od wirusów grypy ptaków, świń czy ludzi. Powstałe w ten sposób wirusy odpowiadają za powstawanie pandemii o ogólnoświatowym zasięgu. Dotychczas zidentyfikowano 16 podtypów wirusa AI w oparciu o strukturę HA i 9 w oparciu o inne białko powierzchniowe – neuraminidazę (N). Krążą one w naturalnym rezerwaruarze u dzikich ptaków wodnych (np. kaczek, gęsi, łabędzi, mew), u których zakażenie przebiega podklinicznie. Wirus namnaża się jednak w dużych ilościach w nabłonku przewodu pokarmowego i z kałem jest wydalany do środowiska wodnego. Jeśli zbiornik użytkowany jest jednocześnie przez ptaki dzikie i drób (np. utrzymywany w systemie chowu wolno wybiegowego), może przejść do przelamania bariery międzygatunkowej i wirus zakaża ptactwo domowe, w pierwszej kolejności najczęściej drób wodny. U gęsi i kaczek zakażenia są również bezobjawowe (LPAI). Ponadto większość zakażeń nie ma charakteru długotrwałego i po pewnym czasie epidemia wygasa. Niektóre wirusy mają jednak potencjał adaptacyjny na tyle duży, że patogen przenosi się między stadami. Jeśli dojdzie do zakażenia drobiu grzebiącego (kury, indyki), mogą pojawić się objawy kliniczne w postaci zaburzeń oddechowych (kichanie, potrząsanie głową, obrzęk zatok podoczodołowych, wypływ z nosa) lub pokarmowych (biegunka o różnym nasileniu), jednak śmiertelność jest z reguły niska. Dwa podtypy wirusa grypy, oznaczane symbolami H5 i H7, z nie do końca poznanych dzisiaj przyczyn, mają zdolność do transformacji w postaci HPAI. Przebieg HPAI jest drastycznie odmienny od LPAI. Dochodzi do infekcji wielonarządowych, pojawia się sinica nieopierzonych części głowy i skoków, ciężkie objawy oddechowe prowadzące do niewydolności płuc, objawy ze strony układu nerwowego w postaci drgawek, porażenia nóg i skrzydeł, zanik koordynacji ruchowej, silna biegunka, a sekcyjnie stwierdza się między innymi wybroczynowość i zmiany o charakterze krwotocznym w wielu narządach wewnętrznych. U niosek zatrzymuje się nieśność. Śmiertelność może

FERMA

XVII Międzynarodowe Targi Ferma Bydła
XX Międzynarodowe Targi Ferma Świń i Drobiu

17 - 19 lutego 2017
Nowa Hala EXPO / MOSiR Łódź

20 lat

- Specjalistyczne targi technologii hodowli i chowu
- Dyskusje i prelekcje w ramach forum
- Ekspozycja maszyn

DO WYGRANIA M.IN. LAPTOPY I TABLETY

AgroFood

www.targiferma.com.pl

sięgać 100%. Leczenia brak, a szczepień profilaktycznych zazwyczaj się nie prowadzi, głównie ze względu na fakt, że uodpornienie ptaków nie chroni przed samym zakażeniem, namnażaniem się i wydalaniem wirusa. Ptaki pozornie zdrowe mogą stanowić źródło zakażenia dla drobiu nieszczepionego. Chociaż istnieją systemy umożliwiające wykrywanie zakażeń w stadach szczepionych, są one jednak wymagające logistycznie i drogie. Immunoprofilaktyka grypy ptaków ma najczęściej charakter szczepień interwencyjnych i prewencyjnych, a jej głównym celem jest zmniejszenie ryzyka wprowadzenia wirusa do kraju/regionu lub redukcja potencjału szerszenia się w populacji, gdy grypa się już pojawi. Eksperti ds. grypy zawsze podkreślają, że szczepienia stanowią tylko jeden (ale nie jedyny!) element szerszej strategii zwalczania tej choroby. Największe zagrożenie dla drobiu stwarza tzw. „azjatycki” wirus HPAI podtypu H5, występujący najczęściej w konfiguracji z antygenem N1, a w ostatnim czasie również N2, N5, N6 i N8. Straty wywołane przez te wirusy są w skali globalnej trudne do oszacowania, ale w ciągu kilkunastu ostatnich lat bardzo ostrożne szacunki mówią o co najmniej 20 mld dolarów.

Choroba ma zasięg ogólnosiwiatowy, ale stale (czyli endemicznie) utrzymuje się w kilku regionach świata, m.in. Azji Południowo-Wschodniej i Egipcie. Czynniki wpływające na endemiczność w tych regionach to przede wszystkim specyficzne uwarunkowania społeczno-kulturowe, takie jak powszechność targów ptasich stanowiących „tygiel”, w którym mieszają się różne warianty wirusów grypy dające początek nowym falom zachorowań. Bardzo ważną rolę odgrywa tam bezobjawowy rezerwuuar w postaci kaczek utrzymywanych systemem wolno wybiegowym. Wreszcie stosowanie szczepień profilaktycznych, „maskujących” przebieg kli-

niczny u ptactwa i powodujących silną presję immunologiczną, przyczynia się do powstawania nowych wariantów. Wirusy łatwo przedostają się do sektora przyzgodowego, ze względu na niski poziom bioasekuracji, co w znacznym stopniu utrudnia opanowanie choroby. Kraje europejskie stosunkowo skutecznie radzą sobie z likwidacją ognisk HPAI, ale doświadczają cyklicznych nawrotów epidemii. Największe epidemie HPAI H5N1 w Europie miały miejsce w latach 2005-2008. Obecność wirusa stwierdzano zarówno w populacji wolno żyjącej, jak i u drobiu. Ptaki dzikie odegrały wówczas dużą (ale nie jedyną) rolę w rozprzestrzenianiu zakażeń i krótkotrwałym utrzymywaniu się wirusa w określonych regionach kontynentu. W Polsce zakażenia wirusem H5N1 odnotowano w 2006 roku u dzikich ptaków (głównie łabędzi niemych) oraz w 2007 roku u drobiu (1 ognisko dotyczyło też ptaków dzikich utrzymywanych w niewoli). Straty materialne wynikające głównie z wybijania stad zakażonych, restrykcji w obrocie oraz koszty dezynfekcji i utylizacji przekroczyły 10 mln złotych. Na przełomie 2014/2015 roku doszło do dużej epidemii HPAI, spowodowanej przez warianty wirusa, których gen hemaglutyniny H5 wywodził się od wirusa „azjatyckiego” H5N1, a pozostałe geny pochodziły od wirusów o niskiej zjadliwości występujących u ptaków dzikich. Badania wskazały wyraźnie na rolę ptaków dzikich w rozprzestrzenieniu tego patogenu z Azji do Ameryki Północnej i Europy. W Europie wykrywano ogniska choroby wywołane przez wirusy o konfiguracji antygenowej H5N8, a ich obecność u drobiu potwierdzono w Holandii, Wielkiej Brytanii, Niemczech, Włoszech i na Węgrzech. Dość liczne wyniki dodatnie stwierdzano u ptaków dzikich (świstuny, łabędzie nieme, cyraneczki i kaczki krzyżówki). W porównaniu z „klasycznym” wirusem H5N1, zakażenia H5N8 przebiegają nieco łagodniej, a u drobiu wodnego

często obserwowano przebieg bezobjawowy lub niespecyficzny. Podczas przygotowywania niniejszego opracowania (grudzień 2015 r.), w 5 regionach południowo-zachodniej Francji doszło do bardzo nietypowej sytuacji, polegającej na współwystępowaniu u drobiu wysoce zjadliwej grypy ptaków podtypów H5N1, H5N2 i H5N9. Jednocześnie stwierdzana jest obecność wirusa o niskiej zjadliwości podtypu H5N2. Ogniska choroby wykrywane są u kaczek, gęsi i perlic. Wykazano odmienność genetyczną wirusów w porównaniu z typem „azjatyckim” H5 i w tym przypadku najprawdopodobniej miała miejsce „klasyczna” transmisja zakażeń z populacji wolno żyjącej na drób, gdzie doszło do mutacji zmieniającej zjadliwość na wysoką. Równocześnie musiało dojść do zakażeń mieszanych, których efektem było wymieszanie się elementów genomu i powstania wariantów o zróżnicowanym podtypie neuraminidazy. Duża zmienność wirusów grypy ptaków, ich krążenie w populacji domowej i dzikiej, duży potencjał przełamania barier międzygatunkowych oraz transformacji w zakresie zjadliwości sprawia, że choroba jest i pozostanie ciągle aktualnym zagrożeniem dla produkcji drobiarskiej.

dr hab. Krzysztof Śmietanka, prof. zw.

Państwowy Instytut Weterynaryjny

– Państwowy Instytut Badawczy w Puławach

*Streszczenie wykładu, który został wygłoszony

na Targach Ferma 2016.

www.targiferma.com.pl

REKLAMA

Nawozy dolistne ADOB

Siła nauki.

Zalecenia uprawowe | rzepak

Jesień	Wiosna
<p>Basfoliar[®] 2.0 5 l/ha 12-4-6+S</p> <p>Solubor[®] DF 1,5 kg/l/ha lub ADOB[®] Bor</p> <p>ADOB[®] Mn 1 kg/ha IDHA</p> <p>ADOB[®] 2.0 Mo 0,1 l/ha</p>	<p>Basfoliar[®] 2.0 5 l/ha 12-4-6+S</p> <p>Basfoliar[®] 2.0 5 l/ha 36 Extra</p> <p>Solubor[®] DF 1,5 kg/l/ha lub ADOB[®] Bor</p> <p>ADOB[®] Mn 1 kg/ha IDHA</p> <p>ADOB[®] 2.0 Mo 0,1 l/ha</p> <p>ADOB[®] 2.0 Zn 0,5 kg/ha IDHA</p> <p>ADOB[®] Siarka 2 kg/ha</p> <p>ADOB[®] Fe 0,5 kg/ha IDHA</p>
<p>Faza 4-8 liści (BBCH) (14-18)</p>	<p>2 tygodnie po pierwszym zabiegu (30-39)</p>
<p>Ruszenie wegetacji</p>	<p>Zielony pąk (50-59)</p>

DOBROWOLNE UBEZPIECZENIA GOSPODARSTW ROLNYCH W PAKIECIE „BEZPIECZNA ZAGRODA”

Dobrowolne ubezpieczenie Rolników, to rzecz godna szczególnej uwagi i rozpatrzenia. Nieprzewidziane wypadki i zdarzenia często mogą znacznie uszczuplić dotychczasowy budżet Rolnika. Niewykupienie dobrowolnego ubezpieczenia to pozorna, chwilowa oszczędność, której można żałować w przypadku zaistnienia zdarzenia nieobjętego obowiązkowym ubezpieczeniem.

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” posiada w swojej ofercie cieszący się dużą popularnością wśród klientów pakiet „Bezpieczna Zagroda”. Wykupując pakiet „Bezpieczna Zagroda” możemy objąć ochroną ubezpieczeniową: budynki, budowle oraz nagrobki cmentarne, mienie związane z prowadzeniem gospodarstwa rolnego, ruchomości domowe, szyby i inne przedmioty szklane. W skład pakietu wchodzi również: ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w życiu prywatnym oraz kombajnisty z tytułu wykonywania usługi koszenia, ubezpieczenie ochrony prawnej, ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków oraz ubezpieczenie upraw od gradobicia i pożaru. Warto zaznaczyć, że po opłaceniu dodatkowej składki ochrona ubezpieczeniowa może zostać rozszerzona o następujące klauzule:

- ubezpieczenie budynków (objętych już ubezpieczeniem obowiązkowym) o szkody powstałe wskutek dymu i sadzy, fali naddźwiękowej, trzęsienia ziemi, uderzenia pojazdu, upadku drzew i masztów oraz zalania, a także o katastrofę budowlaną oraz w zakresie szkód powstałych wskutek przenikania wód gruntowych przez fundamenty, ściany, posadzki i stropy;
- pokrycie udokumentowanych kosztów poszukiwania i usunięcia przyczyny szkody;
- objęcie ochroną ubezpieczeniową nakładów inwestycyjnych poniesionych w ubezpieczonych budynkach;
- pokrycie kosztów wynajmu pomieszczeń zastępczych, jeżeli ubezpieczony budynek wskutek wystąpienia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, nie nadaje się do dalszego użytkowania na podstawie decyzji Organu Nadzoru Budowlanego;
- ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu świadczenia usług agroturystycznych, za które uważa się usługi świadczone dla turystów, polegające na odpłatnym udostępnieniu miejsc noclegowych, tj. pokoi gościnnych, kwater, kempingów ze stałą bazą noclegową, a także bez stałej bazy noclegowej oraz świadczenie usług z tym związanych. Ochronę ubezpieczeniową można jeszcze rozszerzyć o szkody na osobie w związku z konsumpcją żywności oferowaną przez Ubezpiezonego prowadzącego żywienie zbiorowe oraz za szkody powstałe w związku z prowadzeniem: nauki jazdy konnej, wypożyczalni rowerów, kortów tenisowych, wypożyczalni sprzętu pływającego, wyciągu narciarskiego oraz turystyki konnej;
- ubezpieczenie utraty zysku z tytułu świadczenia usług agroturystycznych. Przedmiotem ubezpieczenia jest przewidywany zysk, który byłby osiągnięty, gdyby nie powstało zdarzenie losowe w postaci: huraganu, lawiny, obsunięcia lub osuwania się ziemi, podtopienia, powodzi, pożaru, śniegu, tąpnięcia, uderzenia pioruna i upadku statku powietrznego

oraz wybuchu, wyłączające lub ograniczające świadczenie tych usług;

- ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków turystów powstałe podczas korzystania z usług agroturystycznych. Zakres ochrony obejmuje: urazy ciała, śmierć ubezpiezonego, naprawę lub nabycie protez oraz dzienne świadczenie szpitalne;
- ubezpieczenie uli oraz pszczół, które są objęte ochroną ubezpieczeniową na terenie ubezpiezonego gospodarstwa oraz na obszarach tzw. sezonowych pożytków. Ochronę obejmującą: deszcz nawałny, grad, huragan, lawinę, osuwanie się ziemi, powódź, pożar, uderzenie pioruna, upadek statku powietrznego i wybuch możemy rozszerzyć o kradzież i dewastację;
- ubezpieczenie pszczół od padnięcia wskutek zatrucia środkami ochrony roślin zastosowanymi do opryskiwania upraw polowych, sadów i lasów;
- ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej pszczelarza z tytułu posiadania pasieki. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność za szkody będące następstwem uządlenia przez pszczoły, w przypadku gdy niezbędna jest fachowa pomoc lekarska dla ludzi i weterynaryjna dla zwierząt;
- ubezpieczenie domu letniskowego i wyposażenia, którego Ubezpieczony jest właścicielem lub użytkownikiem od szkód będących następstwem: deszczu nawałnego, huraganu, powodzi, pożaru lub akcji ratowniczej oraz powstałe w związku z kradieżą z włamaniem i rabunkiem, w tym przypadku odpowiadamy za zniszczenie lub uszkodzenie stolarki drzwiowej i okiennej, łącznie ze szkleniem i zamknięciami oraz za uszkodzenie lub zniszczenie zabezpieczeń przeciwwłamaniowych oraz od dewastacji.

Umowa ubezpieczenia zawierana jest na 12 miesięcy. Istnieje możliwość zawarcia umowy ubezpieczenia na okres krótszy, minimalny okres ubezpieczenia wynosi 3 miesiące. W przypadku zawarcia umowy ubezpieczenia na okres 12 miesięcy, odpowiedzialność Towarzystwa przedłuża się na kolejny rok na dotychczasowych zasadach pod warunkiem, że w terminie 30 dni od końca okresu ubezpieczenia ubezpieczający zawnioskuje o kontynuację ubezpieczenia i opłaci składkę. Ubezpieczający może odstąpić od umowy ubezpieczenia zawartej na okres dłuższy niż 6 miesięcy w ciągu 30 dni licząc od daty jej zawarcia, a jeżeli jest przedsiębiorcą - w terminie 7 dni. Odpowiedzialność Towarzystwa kończy się: z upływem okresu ubezpieczenia, z wyczerpaniem się sumy ubezpieczenia/sumy gwarancyjnej na skutek wypłaty odszkodowania, ponadto z dniem odstąpienia od umowy, a także z chwilą przeniesienia prawa własności ubezpiezonego mienia na nowego właściciela. Za zgodą Towarzystwa, w razie zbycia przedmiotu ubezpieczenia, można przenieść prawa z umowy ubezpieczenia na nabywcę.

TUW „TUW” nie odpowiada, między innymi, za szkody wyrządzone: umyślnie przez Ubezpiezonego lub osoby bliskie, wskutek rażącego niedbalstwa, w stanie po spożyciu alkoholu, pod wpływem narkotyków lub innych środków odurzających oraz środków psychotropowych, za szkody podlegające ubezpieczeniu obowiązkowemu, szkody powstałe wskutek działań wojennych i niepokoju społecznych.

Wysokość składki ustala się o obowiązujące w dniu zawarcia umowy stawki taryfowe, uwzględniające: wysokość sum ubezpieczenia, przedmiot i zakres ubezpieczenia, środki zabezpieczenia mienia oraz warunki płatności. W przypadku kontynuacji Towarzystwo uwzględni dotychczasowy przebieg ubezpieczenia.

Odszkodowanie wypłacane jest na podstawie uznania roszczenia lub ugody w terminie 30 dni od daty otrzymania zgłoszenia szkody lub na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu. W przypadku, gdy wypłata odszkodowania w tym terminie okazałaby się niemożliwa w związku z koniecznością wyjaśnienia okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności lub wysokości odszkodowania, Towarzystwo wypłaca odszkodowanie w ciągu 14 dni od dnia, w którym wyjaśnienie tych okoliczności jest możliwe.

Niewątpliwie zaletą pakietu „Bezpieczna Zagroda” jest możliwość kształtowania zakresu ochrony ubezpieczeniowej według indywidualnych potrzeb Ubezpiezonego. Szeroki wybór opcji dodatkowych pozwala na dopasowanie ubezpieczenia „szytego na miarę”.

Agenci i pracownicy TUW „TUW” chętnie pomogą dopasować zakres ochrony ubezpieczeniowej do potrzeb każdego Rolnika.

Przy zawieraniu umowy ubezpieczenia nasze Towarzystwo honoruje zniżki za bezszkodowość wypracowane w innych zakładach ubezpieczeń.

Zachęcając do skorzystania z oferty, serdecznie zapraszamy do naszego Biura i Oddziałów.

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”
Biuro Regionalne w Łodzi
ul. Swojska 4, 91-342 Łódź
tel. 42 640-68-53
e-mail: lodz@tuw.pl,
www.tuw.pl

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

Owoce egzotyczne na naszym stole

Owoce egzotyczne: liczi, papaja, karambola, rambutan, miechunka, kaki... Już same nazwy owoców z dalekich krain pobudzają wyobraźnię. Do jakich potraw można wykorzystać egzotyczne owoce? Jakie wartości odżywcze się w nich kryją?

Przyzwyczajeni do zakupów najbardziej popularnych - pomarańczy, mandarynek, grapefruitów, bananów nie zawsze decydujemy się na poznanie tych najciekawszych, najosobliwszych. Warto więc odkryć te smaczne, słodkie, soczyste owoce o niezwykłych kształtach i kolorach. Mają ciekawy smak, choć inny niż te polskie, ale podobnie jak rodzime jabłka czy śliwki zawierają dużo minerałów, witamin, błonnika. Na dodatek zwykłą potrawę potrafią zamienić w wyjątkowe danie. A może warto wprowadzić zwyczaj częstowania gości obok filiżanki herbaty czy kawy różnymi owocami zarówno rodzimymi jak i egzotycznymi? Podane na różne sposoby, w postaci orzeźwiających deserów, sałatek czy soków będą doskonałym i zdrowym poczęstunkiem.

Liczi

Ojczyzną liczi są południowe Chiny, stąd owoc ten często nazywany jest chińską śliwką. Rośnie w gronach i tak jest przechowywany po zerwaniu z drzewa. Oryginalne owoce kształtem i jaskrawym zabarwieniem przypominają truskawkę lub malinę. Pod kruchą, łamliwą jak skorupka jajka, pokrytą brodawkami skórką znajduje się soczysty miąższ o łagodnym, niezwykle aromatycznym, podobnym do truskawki, smaku. Owoce liczi spożywa się wyłącznie na surowo. Trzeba pamiętać, że są bardzo nietrwałe. Miąższ liczi zawiera węglowodany, potas oraz duże ilości witaminy C. Owoce liczi dobrze smakują polane śmietaną i sokiem cytrynowym oraz posypane cukrem.

Papaja

Typowa roślina klimatu gorącego, zwrotnikowego. Kształtem i smakiem przypomina nieco melony. Owoce pokryte jest zieloną skórką, zmieniającą swą barwę w czasie dojrzewania na żółtą. Wewnątrz pomarańczowego miąższu znajduje się gniazdo nasienne zawierające ciemne pestki. Miąższ papai jest słodki, lekko mdły, o silnym i przyjemnym aromacie. Najlepiej jeść ją na surowo, skropioną sokiem z cytryny lub limonki. Jest owocem niskokalorycznym, zawiera 10 do

12% cukru, natomiast aż 85% witaminy C tj. dwa razy więcej niż owoce cytrusowe.

Karambola

Złocistożółta karambola wywodzi się z Indonezji. Owoc jej jest wydłużony z 4 lub 5 wyraźnymi żebrami, wskutek czego na przekroju poprzecznym ma kształt gwiazdy. Skórka jest cienka, delikatna, pokryta woskowym nalotem. Spotykamy ją w dwóch odmianach. Ta o lekko słodkim smacznym miąższu - wspaniała do spożycia na surowo oraz ta bardziej kwaśna - idealna na konfitury i galaretki oraz jako dodatek do ostrych sosów korzennych. Karambola zawiera kwas szczawiowy, nadający jej szczególnie ostry smak oraz dużo witaminy C, sporo magnezu, żelaza oraz beta-karotenu.

Rambutan

Niezwykle oryginalny owoc popularnie uprawiany w Malezji. Pod kosmatą okrywą złożoną z wiotkich delikatnych czerwono-purpurowych kolców o zielonkawym połysku, znajduje się lekko wydłużony owoc przypominający liczi. Miąższ jest biały, galaretowaty soczysty, aromatyczny i orzeźwiający, ma kwaskowaty smak i zawiera dużo witaminy C. Po przełamaniu owocu najlepiej wyjadać go łyżeczką. Obrany owoc można dodawać do sałatek i deserów, potraw z drobiu i wieprzowiny. Rambutany są nietrwałe, nie nadają się do przechowywania.

Physalis – miechunka

Zwana peruwiańską wiśnią, pochodzi z Ameryki Południowej. Jej dekoracyjne, pomarańczowe owoce mają smak słodko-kwaśny, orzeźwiający, nieco zbliżony do pomidorów. Można spożywać je na surowo lub w postaci konfitur. Sprzedawane są w łupinkach, czyli jasnobrązowych wyschniętych kielichach kwiatowych. W takiej też postaci używa się ich do dekoracji dań mięsnych, deserów lub sałatek. Miechunka jest bogata w witaminę C. Przechowywać należy ją w suchym miejscu, gdyż wrażliwa jest na wilgoć i pleśnieje.

Persymona, Kaki, Sharon

Pod tymi nazwami kryje się pomarańczowy owoc rosnący w krajach o ciepłym klimacie, w śródziemnomorskiej części Europy i w Afryce Północnej. Wielkością, kształtem, gładką i błyszczącą skórką przypomina pomidora. Miąższ dojrzałego owocu ma galaretowatą konsystencję, lekko

słodką niezbyt aromatyczną. Nadaje się na sos, sorbet czy galaretkę. Jędrniejsze owoce można pokroić na cząstki i podawać z serem lub dodać do sałatki. Sharon ma właściwości lekko przeczyszczające, bogaty jest w garbniki i karoten, zawiera duże ilości witaminy A i C.

Flaszowiec peruwiański Cheriomoya (Czerymoja)

Zwany jabłkiem budyniowym, powszechnie uprawiany jest w Chile. Owoce wielkości pięści kształtem swoim przypomina nieco serce. Ciemnozielona skórka owocu jest miękka oraz porowata, z łuseczkowatą strukturą. Miąższ jest mięsisty, miękki, o ciekawym słodkim smaku, podobnym do mieszanki ananasa, mango i truskawki. Owoce jest bardzo zdrowy, zawiera witaminę C, wapń i fosfor.

Mango

Pochodzi z obszarów Indii, Malezji, Chin, Filipin. Owoce mango jest pestkowcem. Około 55% owocu stanowi miąższ, resztę stanowi nasienie – pestka. Owoce jest na ogół wydłużony i spłaszczony. Skórka cienka, gładka, ma początkowo barwę ciemnozieloną, przechodzącą później w różne odcienie żółto-żółto-czerwone. Miąższ ma barwę pomarańczowożółtą, jest bardzo aromatyczny i soczysty o posmaku żywicznym. Mango zawiera ok. 17% węglowodanów i od 0,3 do 0,7 % białka, co świadczy o dużej wartości odżywczej tego owocu. Ponadto jest dobrym źródłem soli mineralnych i witamin, zwłaszcza A i C. Pokrojony miąższ używa się do sałatek owocowych, lodów, słodkich potraw, przystawek i potraw mięsnych. Owoce mango u alergików mogą powodować podrażnienia skóry.

Pamelo, Pomelo, Pomarańcza olbrzymia

To największy owoc z rodziny cytrusów. Pochodzi z Azji południowo-wschodniej. Owoce przypomina duży grejpfrut o żółtej, żółtozielonej lub różowej dość grubej skórcie. Miąższ podzielony jest na ściśle przylegające do siebie cząstki otoczone błoną. Miąższ Pamelo jest bardzo smaczny, żółtawy lub różowy, mniej gorzki od grejpfruta. Jada się je na surowo, same albo w sałatkach.

Pamelo zawiera sole mineralne i witaminy, zwłaszcza C.

Po najciekawsze owoce egzotyczne zapraszamy na Łódzki Rynek Hurtowy „Zjazdowa” S.A.

Zachęcamy do ich zakupu i odkrycia nowych smaków.

Tekst ŁRH „Zjazdowa” S.A.

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl http://www.zjazdowa.com.pl

Stowarzyszenie Kobiet w Konarzewie

Stowarzyszenie Kobiet w Konarzewie powstało 19 października 2008 r., od tego dnia aktywną pracę na rzecz lokalnego środowiska rozpoczęło 15 pań w różnym wieku. Inicjatywa utworzenia Stowarzyszenia wyszła od Teresy Maciejak, która pełniła rolę Prezesa Stowarzyszenia do 11 marca 2013r. Obecnie Prezesem Stowarzyszenia jest Teresa Sokół a liczba członkiń wynosi 30. Członkinie przez cały okres swojej działalności podjęły mnóstwo inicjatyw w zakresie rozwoju życia kulturalnego nie tylko swojej miejscowości, ale także całej Gminy. Nasze działania skupiają się na zwiększeniu aktywności kobiet w życiu społeczności lokalnej (nasze dążenia zawarte są w statucie). Efektywnie pracujemy, rozwijamy nasze umiejętności, integrujemy się, poznajemy wiele ciekawych miejsc i ludzi. Zawdzięczamy to udziałowi w programach prorodzinnych i programach integracji społecznej. Uczestniczymy w warsztatach twórczości ludowej i artystycznej, na których nasze ręce potrafiły wyczarować piękne dożynkowe wieńce, świąteczne dekoracje, palmy wielkanocne. Jesteśmy dumne z udziału w licznych szkoleniach i z realizacji wielu projektów między innymi takich jak: „Europejski Plener z Wikliną”, „Tradycja wczoraj i dziś”, „Spotkanie z teatrem”, „Konarzew

we wspomnieniach”, „Powitanie Lata”, „Mini-amfiteatr”, „EKOnarzew”, „Niezapomniane Chwile przeżyte w Konarzewie”, „Z kulturą za pan brat Konarzew 2016 r”. **Podziękowania, które można obejrzeć na naszej stronie www.konarzew.com są dowodem naszej pracy i zaangażowania. Nie zapominamy przy tym o naszych dzieciach i mężach, którzy nas wspierają i rozumieją nasze potrzeby związane z funkcjonowaniem naszego Stowarzyszenia. Nasze wspólne działania przyczyniły się do stworzenia „Naszego miejsca na ziemi” jakim jest plac zabaw w Konarzewie, miejsce do wspólnych spotkań, organizacji imprez plenerowych i rodzinnego wypoczynku. Realizując projekt w ramach „DZIAŁAJ LOKALNIE” zbudowaliśmy mini-amfiteatr, a piękna altana ze stołem do warcabów powstała z uzyskanych środków „GRANT NA LEPSZY START”. Corocznie w czerwcu organizujemy razem z Gminą Piątek imprezę plenerową „Powitanie Lata”, która na stałe wpisała się do kalendarza wydarzeń gminnych, a w 2016 roku po zgłoszeniu do „Dzieje się w Łódzkiem”, do kalendarza wydarzeń w województwie łódzkim.**

Cieszymy się niezmiernie, że w ramach naszych działań udało nam się sprawić, że na buziach przedstawicieli młodego pokolenia zagościł uśmiech. Organizowane dla nich warsztaty, spotkania, Dzień Dziecka czy „Zielone Mikołajki” cieszą się zawsze ogromnym powodzeniem.

Dzięki działalności Stowarzyszenia odkrywamy w sobie zdolności i umiejętności dotąd nam obce, a także mamy możliwość zaprezentowania swoich pasji, często znanych

tylko naszym najbliższym. To dla nas ogromnie ważne, podzielić się z innymi tym co kochamy. To wszystko co robimy – realizujemy jako wolontariusze. Żadna z pań nie jest bowiem zatrudniona na etacie w naszej organizacji. Działając wspólnie i bezinteresownie tworzymy i wpisujemy się na karty historii naszego regionu - naszej małej ojczyzny.

Nasze Stowarzyszenie może wesprzeć każdy, kto kupuje w Internecie - nie płacąc ani grosza więcej niż wynosi wartość dokonanych zakupów. Umożliwia to serwis FaniMani.pl, w którym Stowarzyszenie Kobiet w Konarzewie założyło swój profil. Jeśli internauta robiący zakupy online będzie chciał wesprzeć organizację, wystarczy, że wejdzie na stronę www.konarzew.com, kliknie „Wspieram”, wybierze ulubiony sklep i zrobi zakupy jak zwykle. Określony procent wartości zakupów trafi do organizacji wybranej przez użytkownika. Zebrane w ten sposób darowizny przeznaczymy na cele statutowe związane z działaniami na rzecz dzieci. Warto wspomnieć, że w serwisie zarejestrowanych jest ponad 1400 organizacji, a do programu dołączyło ponad 700 sklepów internetowych, wśród których jest wiele znanych marek.

Jedną z naszych pasji są kulinaria. Nasz przepis na faszerowanego bażanta pieczonego z limonkami podbił już niejedno podniebienie na wielu wystawach i konkursach. Zapraszamy Czytelników miesięcznika W NOWEJ ROLI do przygotowania tej wyjątkowej potrawy. Bażant w takiej odsłonie może stać się królem przyjęcia!

Teresa Sokół

Prezes Stowarzyszenia Kobiet w Konarzewie

BAŻANT FASZEROWANY PIECZONY Z LIMONKAMI

Składniki

- 1 bażant w całości
- 2 drobiowe wątróbki
- 4 limonki
- 50 g szynki szwarcwaldzkiej
- 2 łyżki kaszy manny
- bakalie (po łyżce rodzynek, żurawiny, kilka moreli)
- 60 g masła
- 1 łyżka cukru
- sól
- pieprz
- 1/2 pęczka natki pietruszki
- słonina

Przygotowanie

Oczyszczony bażanta nacieramy solą i pieprzem, zawijamy w folię spożywczą i wkładamy na noc do lodówki.

Przygotowujemy farsz: w niewielkiej ilości wody gotujemy kaszę manną, sparzamy wrzątkiem bakalie, kroimy drobno wątróbkę. Dodajemy do gorącej kaszy wątróbkę i odsączone bakalie, doprawiamy solą i pieprzem. Uzyskaną masą faszerujemy bażanta.

Bażanta smarujemy masłem, obkładamy plasterkami szynki i obwiązujemy kuchennym sznurkiem. Następnie przekładamy bażanta do brytfanny w której rozpuściliśmy łyżkę masła, kroimy w cienkie paski słoninę i obkładamy nią całego bażanta. Wkładamy brytfankę do nagrzanego do 180 stopni piekarnika i pieczemy ok. godziny. 15 minut przed końcem pieczenia zdejmujemy słoninę, żeby zarumieniła się szynka.

Pozostałe masło rozpuszczamy na patelni, dodajemy cukier oraz przekrojone na pół limonki (miąższem do dołu). Gdy limonki się skarmelizują, przekładamy je do brytfanny z bażantem i pieczemy jeszcze 5 minut.

Upieczonego bażanta wyjmujemy z piekarnika, delikatnie zdejmujemy sznurek. Bażanta podajemy z otrzymanym sosem.

Smacznego!